

Si furat brumâ Lechicis timendus

Jupiter arvis,

Cum per hybernas gravior pruinias
Frigidum cyclus revehet Decembrem ,
Me rudi lanâ spoliatus olim

Induet agnus.

AD

POTENTISSIMAS EUROPÆ GENTES.

De recuperando Orientis Imperio.

O D E L.

SI nec minorum spensis idonea
Mandata vatum ; duc age Pegaso ,
Sertisque frænatumque lauris ,
Aonio D E A nota colli.

Ibo , ibo vastis quâ patet atrii
Erraticorum patria siderum ;

Ibo per obstantes coluros ,
Qua solidi geniale solis.

Lucescit aurum ; quâ vaga Cynthia
Argenteorum lumine cornuum

Præit renidentes Planetas ;

Quâ nimio polus ardet igni.

Ibo viator ; me nec inhospitus
Terrebit axis ; me nec Olympicæ

Ursæque , Taurique , & superbus
Marmorico Leo fistet ungue.

Me fessus Atlas , me celer Hesperus ,
Postquam propinquo jungere Phosphoro

Et noctis auctores & ortus

Jussit equos , rutilante curru.

Vehet per alti devia climatis,
 Camposque cæli. Jam mihi patrius,
 Jam pene decrevisse mundus,
 Jam minimæ periisse turres,
 Orbisque punctum vilius aspici;
 Et concitatis testa vaporibus
 Devexa sensim non videri
 Incipiunt, vacuoque gentes
 Hiant inani. Jam mihi fidera,
 Auro repexis vesta jugalibus,
 Hinc inde certatim serenis
 In numerum crepuere flammis.
Illinc Bootes, hinc gravibus rigens
Armis Orion, cominus obvios
 Currus salutare, & canori
 Eloquium geminare plectri
Gratantur ultro. Jam mihi, quæ propè
Æquata binis sacula laticibus
 Dispensat, effetsque menses
 Virgo suis glomerat catenis.
Hinc Isis, illinc Ttripolemo comes
Jason, reductis nubila brachiis
 Stipant, peregrinumque vatem
 Sidereo recreant sereno.
Hic me, sed ehū! quam lacrymabili
 Salutat auro Cynthius. hēu dolor!
 Inquit, Corallorum pudendis
 Mancipium prope, Phæbus, armis,
 Tot jam recentes præcipito dies,
 Tot subjugatâ luce meridiem
 Adverto; nec quisquam nefasta
 Audet adhuc minuisse vincla.
 Nunquamne primo mane serenior,
 Et nec dum adulitis mitior ignibus,
 Videbo surgentes Polonos,
 Cum patriis solidantur armis,
 Et Martiales fortibus induunt
 Lyncas lacertis: non tibi Battave,

Vastum-

Vastumque qui potatis Humbrum,
 Et trepidi vaga stagna Trentæ
 Hauritis Angli, non tibi nascitur
 In subre Phæbus? sic ne Othomanidis,
 Torvoque captivus Gelono
 Perpetuo famulabor ortu?
 Sic fatus alto non sine murmure
 Largo madenti flumine lividas
 Immersit in fletu querelas,
 Et rubeo pudefactus ostro,
 Me sub paternis, nescio quomodo,
 Reliquit astris. hic ubi tetricis
 Despumat Arcturus procellis;
 Et gelidas male tractat Ursas.
 Hic qua Polonis Vistula vitreas
 Propinat undas; quæ celeres fugæ
 Isterque lubricusque Varta,
 Sarmaticæ lavat arva terræ.
 Hinc vos canoro carmine, posteri,
 Compello vates; hinc lacrymabiles
 Phæbique & astrorum querelas
 Pierio meditabor auro.
 Tantumne nobis occidit, & suum
 Abscondit ortum Phæbus? an aureos
 Ignava non meretur ignes
 Posteritas, radiumque Phæbi?
 Senesne tantum, nec vegetos dies
 Serum recedens mane sub Hesperum
 Illuminabit, & fatigato
 Occiduam feriet fenestram
 Aurora curru? Surgite Martiaæ
 Manus, feroce surgite posteri;
 Diesque nascentemque solem
 In proprium, repetente ferro,
 Cogatis orbem. Surgite Sarmataæ,
 Mavortiarum lumina gentium;
 Vobis Gelonorum nefasto
 Erubuit toties pudore

Aurora Mater, vos refugus Getes,
Canæque sensit bruma Propontidis.

Vos Moschus, audacesque Bessi,

Vos Scythicæ paver ora terræ.

An jam mucrones & gladii minas

Torpor remisso cretus in otio

Recudit in falces? & hastas

Connubii socius pudendi

Jussit maritis nubere viribus,

Fædoque Bacchi Martia spicula

Gravavit amplexu, nec ipsum

Esse sinens sine prole telum.

Nec dum ne nostris montibus erutus

Chalybs severi cuspidiis arduas

Promittit iras? hœu! nec ullo

Æs galeas coquit in camino?

Nondum remotum natus ad Aufidum

Faber futuros cudit acinaces?

Quéis torva Turcarum procella

Trans geminum redigatur orbem

Metasque terræ: queis Òthomanidum

Asserta nostris Cynthia legibus

Utrumque reclinasse cornu,

Et domino spoliaffe crines

Cogatur aure: queis tibi Vistula

Jungamus Hebrum, Bætraque patrio

Addamus Istro: Carpathoque

Et comites Heliconis artes,

Et te Latinis non inimicior

Parnasse Musis; queis juga Phocidos

Ortumque & Auroræ pudorem

Sarmaticis sociemus astris?

Surgetis? chœu! Surgite posteri.

Molles virili rumpite classico

Somnosque torpentesque dextras,

Et viduum sine laude Martem.

AD EASDEM

Mutuis inter se armis collisas,

ODE LI.

AT non vel enses, vel clypei vacant,
Quos in suorum sanguine civium
 Infana demersit libido;
 Eque suis capita alta membris
 Totum cruentum fundere prodigo
 Persuasit amni. Scilicet aureis
 Caput coronatum micabit
 In radiis, teretique gemmâ,
 Si membra fulso debita sanguine
 Tributa fundant. non benè Regio
 Offusa fulgebit sereno
 Cæsaries, quoq[ue]s cruentus
 E subditorum vulnere sumitur
 Daturque census. ut malè corruit
 Exangue sterniturque corpus;
 Sic proprio viduata cive
 Regum potestas. Parcite Principes,
 Inominatis parcite cædibus;
 Lapisque parciore ferro
 Excidium prohibete regnis.
 Vivone, quod non crediderim, piget
 Præesse vulgo? num morientibus
 Regnare nec quidquam pudebit
 Civibus, in tumulisque latas
 Scripsisse leges? fistite prô dolor!
 Et Christiano parcite sanguini.
 Cur vestra; prô pudor! severos
 In gladios abiére sceptra.
 Jam pene rauco parcite classico.
 Nam qui tyrannis imperat ensibus,

Rarò cruentatis retenta
 Regna diu moderatur armis.
 Mersæ frequenti funere , pæneque
 In se ruenti parcite Principes
 Naturæ , & in vestris sepultum
 Visceribus removete ferrum.
 Vel si cruenti tantus amor viget
 Ferri , & furoris protinus arduum
 Inflate cornu : non vetabo
 Odrysias sepelire turmas
 Et in suorum funere civium.
 Non arma Thracum protinus in suo
 Fixisse tabo , non furores,
 Non rigidum prohibeo ferrum ,
 Non arma , Reges. dum modò mutuis
 Pax fascinato territa classico
 Conspiret armis , & fideles
 Unanimi gravet ære dextras.
 Saltem remoti in vortice Bosphori
 Navifragatum lintea navium
 Mergantur , audacesque peltæ
 Sithoniis vireant sagittis.
 Non parcus iræ , non ego Martiam
 Vetabo pubem Barbaricis manus
 Inferre signis ; non Gelonis
 Vulneribus gravius libratum
 Mersisse telum : non juvenilia
 In præliantum pectore Bistonum
 Arma experiri , & auspicatum
 Cædibus exacuisse ferrum.
 Horrete telis , tympana tundite ,
 Armate classes tela refundite ,
 Exercitamque in severum
 Martis opus glomerate pubem.
 Non arma vestris , non frameas ego
 Extrudo dextris. non solidò latus
 Exarmo ferro ; sed nec ipsos
 In dubium revoco furores ,

Bellique causas, hoc precor unicum,
Vobis propinqui parcite Principes.

Vobis & arma & militares

Ferte manus, meliusque vestrum
Locate robur. Si tituli placent,

Et causa belli, nomina, si crux,

Urbesque, Regnorumque census;

Fertilius titulisque Regnum.

Censuque vestris finibus imminet.

Nostrisque quondam rapta parentibus

Throphæa versat, ampliores

Hic titulos sibi quisque querat.

Hic subjugatae rector Achaia;

Albinianis ille vocabitur

Primasque Regnatorque terræ

A populis, famulosque sceptro

Reget Pelasgos. hic Macedonici

Magnique fines occupet imperii.

Hic Baætra, Locorumque censum, &

Æmatium capiti addat aurum.

Hic Doris, illi solvat Alanicum

Tributa vulgus. hic ebur Atticum

Phocisque, Delphosque, & Methone,

Perpetuò famuletur Isthmo.

Hic Lambianis, ille Corinthiis

Regnabit heros; juraque Besbico

Incidet in saxis colono,

Memphiticis animata cælis.

Hic Sestianos; hic moderabitur,

Multo natantes æquore Cycladas,

Paronque, Naxumque, & Coronen,

Et Scythici nova lustra Nessi.

Minusne laudis quisque putaverit,

Superbientis cornua Thraciæ,

Arcesque Bizanti, & probroli

Mænia diripiisse Daci,

Quam subditorum sanguine sordidos,

Inter procellæ fulmina civicæ,

Ensesque, cognatasque dexteras,
 Et patriam maduisse terram?
 Tandem cruentas jungite dexteras,
 Tandem labanti parcite Patriæ,
 Mundoque; conjunctisque Turcam
 Viribus aggrediamur hostem.
 Nondumne partis non sine laureis
 Junctas perenni scedere dexteras,
 Nondumne complicasse signa
 Austriacis rutilus tenebris
 Fumoque bellii cernimus alitem?
 Nondum nefastæ pro dolor! ærea,
 Pugnæque, concordisque Martis
 Bistonio seges horret agro?
 Nondumne mistim cerno micantia
 Horrere multo LILIA milite?
 Nondum Leones & nitentem
 Sarmaticis AQUILAM maniplis?
 Nondum propinquus despuit crux?
 Nec pro Garumna flumine Peneum,
 Hebrumque pro Rheno, & remotum
 Haurit eques galeis Tibiscum?

In dici cujusdam diluculo

AD

VIRGINEM MATREM,

Autoram suam.

O D E LII.

Jam rariores excubant cœlo faces.
 Jam lassa nictant fidera,
 Sacérque Marti gallus è somno excitæ
 Salutat auroræ jubar;

Et

Et Martiali clasicum cantu ciens
 Soli futuro præcinit.
 Surgamus ! O quæ SOLIS Æterni PARENTES
 AURORA Virgo diceris.
 Musis amicum fidus exorere meis,
 Natumque collustra diem.
 Tuo futura surgat in sinu dies,
 Et vesper expiret senex,
 Surgamus, & ter Virgini sacratum AVE,
 Bonamque dicamus diem.

AD

FRANCISCUM
RUBIUM.

Temporis pretium commendat.

ODE LIII.

IMÒ tunc etiam, Rubi,
 Cum vitam trahimus, perdimus, & leves
 Parcarum terimus colos,
 Lassamusque citi stamina sæculi.
 Quâ quisque est genitus die,
 Illâ mortis iter cœpit, & arduam
 Leti currere semitam
 Æternum fugiunt sæcula : quælibet
 Fato fit propior dies.
 Et quidquid puero temporis additur,
 Vitæ detrahitur sive.
 Sed (proh !) quis pretium temporis æstimat ?
 Quis lapsos numerat dies ;
 Annorumque fugam ? quis morientium
 Inter funera mensum,
 Vitæ rupta sive licia computat ?

Hic

Hic vanos sequitur Notos :

Hic fumosa sua nubila gloriae.

Hic labentia syderum

Rimatus dubio examina lumine,

Cælis imminet omnibus,

At sese interea negligit, & sua,

Hic, quo plura recentibus

Gazis accumulet, se minuit ; neque

Scit quod fiat egentior,

Dum sese ipse caret. Quid memorem, quibus

Dum queruntur opes, ruunt

Perdunturque animi ? Pluribus, hœu dolor !

Nec nati pereunt dies.

Sic dum perpetuis pientibus obvii

Æternas terimus moras ;

Urgent prona suum Fata negotium.

A D A M I C U M.

Se esse quiete suâ contentum.

O D E L I V.

ME teste quidvis & facere & pati

Avebo, vates, non mihi consono

Aut circus applaudat tumultu,

Aut resonum faveat theatrum.

Secretus omni plebis ab agmine,

Inter quieti claustrâ silentii

Solitumque curarum latebo,

Nec nimis dabo vela votis

Securus ævi. Non ego publica

Admurmuranum vota sodalium

Voyebo; sat capax theatrum

Ipse mihi, mihi testis ipse.

FER-

FERREA JASONIS POSTERITAS

E Tot intestinis diversarum gentium
bellis recensita.

O D E L V.

Sæpè de jactis animata saxis
Entheatarum soboles petrarum,
Sæpè narramur lapidosa priscae
Pignora Pyrrhae.
Namque dum, totâ pereunte terra,
Unicum mersus foret æquor Orbis.
Cuncta dum magnus fierent novarum
Campus aquarum;
Fertur in parvi trabe clausa linitris
Per sepultarum superas natasse
Turrium pinnas sociata sancto
Pyrrha marito.

Tunc per excelsos nemorum recessus
Hinc & hinc sparsæ jacuere Phocæ.
Tunc Thetis lætos stupuit sub alto
Æquore campos.

Hic suos alter sinuasse remos,
Et repentina agitasse cymbas
Dicitur, curvis ubi nuper arva
Torsit aratis.

Nulla frænatum cohære Pontum
Ripa dimotis poterat fluentis,
Nulla dispersos poterant domasse
Littora fluctus.

Hic, ubi celsis propior Planetis
Hæmus assurgit, madido procellæ

Hæserant limo, veterique major
 Nereus alveo,
 At simul toto fugiente Ponto,
 Ac in antiquas remeante ripas,
 Fertur in primos iterum redisse
 Orbita vultus:
 Et simul docti soboles Promethei
 In super stantis bifido stetisse
Colle Parnassi, sacra naufragi com-
 pendia mundi.
 Ne tamen merso viduata cive
 Terra squaleret; Themis imperarat
 Projici post se graviora magnæ
 Offsa parentis,
 Sic in humanos recreata vultus
 Saxa surgebant; simul hinc maritos.
 Vir jacit; iactat simul hinc marita
 Pyrrha maritas.
 Nec pari cunctos genuisse saxo
 Juverat: paucos melius politum
 Marmor effudit, variisque picta
 Fragmina venis.
Hunc filex, illum popularis orbi
 Petra donavit: pretiosiore
 Neminem fama est tamen excitatum
 Esse lapillo.
 Nullus offensis adamante venis,
 Ast coruscanti satus è Berillo
 Nullus è gemmis, solidoque vitam
 Traxit ab auro.
 Quin licet plebem rude, nobilesque
 Cultius saxum tulit; his & illis
 Dura nativo riguisse narrant
 Pectora saxo.
 Nos tamen (si quæ veterum probata
 Stat fides vatuum) propè duriore
Dixerim ferro genitos, vel arcti
 Aere metalli.

Nos

Nos Chalybs, vel si magis esse quidquam
Creditur durum, male pertinaci
Induit vitâ; rigidisque strinxit
Pectora fibris.

Hinc amans ferri chalybumque prôles,
Et tot infensis agitata castris;
Ferreos ipsis gladiis, & hastis
Prodimus ortus.

Quin & illorum seges esse dentum,
Quos venenati sanie draconis
Rite perfusus Minyos Jâson
Spargit in agros

Jure credemur; quoties scelestâ
Arma civili glomeramus ære.
Et reluctantes terimus propinquis
Cædibus enses.

Jamque per terras, juga, stagna, montes,
Quæritur letum, residesque Parca;
Jamque pacato pudor est quietum oc-
cumbere fato.

Hic propinatam, reboante Porto,
Cum mari mortem bibit; hic cruentos
Emovit fluctus, proprioque mistam
Sanguine lympham.

Alter ereptis viduatus armis
Propriâ Martem renovat ruinâ.
Et dolet, si non comes hostis atrum
Scandat ad orcum.

O nimis laxis saturæ ruinis
Impium gentes cohibete ferrum.
Ne vetustorum maneat fidelis
Fabula vatum.

Non

Non exile damnum esse inconsultam
donationem.

ODE LVI.

DOnum qui malè collocat,
Urget magna novo damina negotio.
Frusta spargitis aurea.
Reges munificis munera dexteris.
Non dat, sed sua projicit
Inconsulta manus, qui temerè serit
Latas fēmen in areas,
Parcā messe suis prospicit horreis.
At qui quārit idonea
Mandandæ segeti jugera, largior
Hunc circum viruit Ceres,
Centenoque operam fānore fāciit.
Sic nos cum damus obviis,
Ingratos facinus; nostraque prodigè
Dando, munera perdimus.
Felix qui geminā lance beatior
Æquavit meritis manum.
Libratamque pari munere gratiam.

AD

VIRGINEM MATREM.

Cynthiam suam.

In cujusdam diei crepusculo.

ODE LVII.

EN per supremos decidux tholos
Horæ reclinem præcipitant diem!

Tibi-

Tibique, Virgo, jan⁹ se anhelo
 Prona dies senio, & supinis
 Inclinat umbris. Pande fidelius,
 Tuo beatos pondere cardines:
 Stellasque, supremumque noctis
 Imperium, vigilesque cœli
 Impelle flamas. Si tibi gemmeo
 Offusa surgunt cornua lumine;
 Si casta non frustra vocari
 LUNA cupis, teneroque frontem
 Accendis argento. O nive purior!
 O innocentia candidior rosā,
 Permitte defessum parumper
 Teste polo accubuisse vatem!
 Permitte blando sparsa papavere
 (Quamquam molestæ cura vetet chelys)
 Et membra, projectumque corpus
 Hocce super jacuisse strato.

AD

THOMAM NAQUINIUM.

Melius illum sapere, qui in herba
 medetur vitiis.

ODE LVIII.

CRescit dum pateris scelus,
 Fæcundoque caput tollit in otio
 Impunita protervia.
 Tunc, cum purpureis halat ager rosis,
 Palantesque rubentibus
 Inserpunt violæ per sata brachiis,
 Non pigræ patiens manus
 Herbas dissimulet falx; juveni ferox

G

Non

Non parcat ligo carduo.

In primo facilis flore pati manum
Paulatim gravius ferit;

Vellenteaque sequi pænè manum nequit
Annorum numero senex.

Nil est ira sibi quod vetitum putet,
Profectusque furor. magis
Maturum feriet, si pateris, nefas.

AD

MARIANUM ANNEUM.

O D E LIX.

Dixeras nuper; melius perorat,
Qui per exemplum solidasque praxes
Verba supplevit; loquiturque vivos

Vota per actus.

Dixeras, quin nec caruere nostro
Verba consensu, meliora mutus,
Suadet Orator: superat loquacem

Dextera linguam.

Attamen cano pereunte mundo,
Rarus exemplis, solidæque praxi
Æmulus paret. caret illa primo

Robore virtus.

Sic licet primos Oriens nitores

Æthiops natæ videat diei:

Atra nocturno tamen ipse fuscat

Membra cōiore.

Quin nec Ascreæ patiens Camænæ

Teminit inflexum piger orbis aurum.

Nec lyræ, nugis satur, obsequentem ac-

commodat aurem.

Et licet quondam lapides canendo

Traxit Amphion; tamen ipsa multis

Displi-

Displacet morum chelys, & severi
Testis honesti.
Jamque mordaces Satyros vocamus,
Si quis audaci memorat vetustam
Voce virtutem, cytharæque primos
Suggerit annos.
Fallimur? quidquid stabilis priorum
Gesserat virtus, male feriatam
Damnat æstatem, sterilesque laudum
Exprobrat annos.

AD

FAMIANUM ARANDAM

FRAGMENTUM POLITICUM.

De Liberalitate Principis.

ODE LX,

AT nec tributum pendere nescius,
Se subditorum munere Regio
Audire VECTIGALEM avebit
Munificus, Famiane, Princeps,
Non ille frontem contrahit ad sui
Petita vulgi. non popularium
Surdus querelarum molesto
Accumulat sua lucra censu.
Et illa tantum computat, ac suæ
Importat arcæ, quæ tenues opum
Effundit in cives; suarum
Largus opum, & sibi pauper uni.
Sint plura quæ dat, quam capit, indigo
Illata fisco. Non ego rundinas,

Turpemque mercatum probabo
 Si cupidus sua dona Princeps,
 Decusque magni nominis aurea
 In lance librat: Si meritis datum
 Præponit aurum; vel repensum
 Æs gladio frameisque nummos,
 Ille ille magnis dignior asseri,
 Quem larga plenis copia cornibus,
 Pronæque liberalitatis
 Egregiæ comitantur artes,
 Et non coactis munera passibus.
 Ultroque dandum quod petitur, cui
 Anhela prævenisse vota, &
 Munificum libet esse gratis:
 Magnetis aurum si subeat vices
 Trahentur enses. fortior est manus
 Onusta donis. nemo Thracæ
 Non feriet, modo NERVUS adsit.
 Quin & retuso jam senio putres
 Serenioris cote pecuniae
 Lismantur enses. sic virorum
 Et meritorum opulentus emptor
 Antiqua Princeps secula prorogat;
 Sic pæne ab ipsis Manibus Hectoras,
 Codrosque, Mutiosque & altis
 Scipiadas revocans ab umbris,
 Depræliantum nobile Jasonum
 Instaurat ævum, non pudet Herculem,
 Novosque sub signis Achilles
 Munifici meruisse Martis.

PÆAN

PÆAN LECHICUS

An. Dn. 1645.

Invictissimo Poloniæ & Sueciæ

R E G I

VLADISLAO QUARTO.

O D E L X I .

JAM mihi multis revoluta chartis
Crœscit in plenam Lechias staturam ;
Jam Marianis redimita vernant

Tempora fertis.

Ite vulgares procul , Ite plausus ,
Ite plebeiaæ monumenta famæ.
Ite , nil restat populare tensis

Dicere nervis.

Te , Sub-Arctoi Moderator Orbis ,
Te per Ascrææ traho fila buxi ,
Te renidenti tremulum loquetur

Barbiton auro

Ipse devotis tibi servit armis ;
Rauca dum raras tuba scindit auras ,
Præses armorum ; tibi fæderatus

Militat æther.

Hinc tibi magnas dicat unda puppes ;
Hinc lacescit tremit æthra contis ;
Inde torrentes pudor undat alto

Sanguine campos.

Hinc tibi strati poplitis minores
Supplicant Moschi ; trepidique Thraces
Inde ; decrescent Dacicæ caducis

Mænibus urbes.

Tu diu castæ Cereri negatos
Vindicas campos, foliisque Bacchum
Induis, cæsas viridi coronans

Palmite silvas.

Te sibi sero moriente Phæbo,
Te sub Eois oriente tonsis,
Læta rumorum loquitur fideli

Voce juventus.

Te canunt mistæ pueris puellæ;
Te docent parvos geminare natos
Sedulæ matres, quoties renatus

Nascitur ortus.

Hic ubi pigris taciturna ripis
Mortui campos lavat unda Ponti;
Hic ubi plenus nimiis Phaneta

Æstuat horis;

Te coronatis Cythosura bigis
Per triumphati vehet arva cæli;
Te per ignitum jubar, & pudicas

Memnonis arces.

Te fatigatus pharetrâ Gelonus
Audiet fractis levior sagittis.
Ter tibi pronâ Cydari severas

Exuet iras.

Ibis in nostris per inane pentis
Nubiut Victor, dominusque cæli.
Ibis emotas spatiatus inter

Ætheris arces.

Nescit in parvis latitare terris
Arduo virtus stabilita nisu.

Nescit in parcis habitare clausi

Sepibus orbis.

Te tuis quondam superata bellis
Luna yicinos doceat Planetas,
Dum triumphales tacito stupescit

Axe Polonos.

Te sibi crebris Boreale cælum
Nutibus monstrat; tibi laxiores

Dedi-

Dedicat stellas polus , ac utramque
Destinat Arcton,

Sed tamen nondum facilis precari
Differas cæluna , cupidosque soles.
Regios donec tibi grande canos
Sepiat aurum.

Patriq donec Casimirus hæres
Arduas sceptro solidabit ulnas.
Et tibi magnos simili reponat
Prole nepotes.

Serenissimæ Poloniarum
REGINÆ CÆCILIAE
Renatæ Austriacæ
PANEGYRIS Lyrica.

ODE LXII.

Post Martiarum robora mentium,
Diætasque magni non sine numine
Laudes Vladislai , & suprema
Sarmaticæ inonomenta famæ ;
Nam quæ disertis meta decentior
Sit Phæbæ nervis. tendite patrios
Arcus Camænæ , & cultiora
Cecropo date tela versu.
At tu Lechei maxima climatis
Regina salve. cui modo Regiam ,
Centumque securas columnis
Vistuleus lavat amnis arces.
Señ te quietis distinet areis
Facunda Pallas : señ mare Virginis
Tranare sit calor papyri ,
Et docili superare pennâ,

Rhenana quidquid dissociat fuga
 Clauditque Scaldis ; cum facilis regi
 Arundo permittit sagacem
 Austriacis equitare campis,
 Fratrisque mitras visere Cæsaris
 Loquace chartâ : se tibi Regio
 Argu'a differente fletu
 Sarmaticus nova Regna Julius,
 Novosque spondet mitè loquacium
 Olim nepotes, murmure risuum ;
 Aulanque vagitu diserto ,
 Et Dominum recreat Parentem.
 Utcunque vivas pingis acu notas
 Vincis Minervam ; seū adamantinos
 Accendis argento Planetas ;
 Séu Phrygiis animata textis
 Non indecori sidera pollicis
 Metaris astu : seū melior D E I ,
 Tuique , Divorum supinis
 Pauperiem prohibes ab aris.
 Te pone pictis alta curulibus
 Themis , sereno Te propè Faustitas
 Exultat obryzo , & repandus
 Innocuo tibi Candor adstat
 Virtusque Recto. Tu geminæ Pharos
 Felicitatis ; tu Lechicæ potens
 Regina LIBERTATIS olim ,
 Et Patriæ meliore buxo
 Dicere MATER. te sibi limpidi
 Loquuntur amnes, te resonis Chronus
 Enarrat undis , vitroque
 Deciduus sonat ore Varta.
 Tibi supinis collibus annuant
 Turrita Craci Pergama ; te genia
 Nixus Bootes , te Polonus ,
 Littavicis sociatus armis ,
 Stratusque densis Vistula puppibus ,
 Postquam maritæ nubere Bathidi

Jusfit

Jussit rebellantes procellas,
 Oceanos docet inter æstus.
 Tibi sonorus de glacialibus
 Iter procellis fingit amabile
 Nomen, coronatosque fasces
 Artifici simulabit undâ.
 Sed jam, Camænæ, Vistuleo metrum
 Mandemus amni, quod procul Adriæ
 Transfundat; & torvum RENATAM
 Erudiat geminare Pontum.

Serenissimo

SIGISMUNDO CASIMIRO
 POLONIÆ & SUECIAE
 PRINCIPI,
 recens tunc nato
 OMEN GENETHLIACUM.

ODE LXIII.

Quis residentes volat inter auras
 Rumor auratis sinuatus alis?
 Quo jubar nostros iterum serenat
 Numine cælos?
 Quod recens Sidus Lechiæ faventes
 Mittitis Divi? novis en Polono
 Phosphorus cælo melioris urget
 Omina famæ!
 Æmulus magnis Proavum trophæis
 Nascitur natus, prope jam paterno
 Noscitur vultu, prope jam paternas
 Suscitat iras.

G 5

Ille

Ille nativos animabit ausus,
Ille vernantes cunctulabit oīm
Patriæ lauros ; memoresque laudum
Erigeat horas.

Ille jam cano virides Parenzi
E Musurmanis referet triumphos
Sedulus campus , Lechicoque Thracas
Induct ære.

Fallor ? an magnis Avus è sepulchris
Prōdiens natum manibus nepotem
Sustulit , parvos gelidis premens am-
plexibus artus?

En fibi frontem similesque vultus
Lætior sp̄ctat ! probat en lacertos ;
Et suis quondam , superos precatur,
Floreat annis !

Cresce , jam dicit , Casimire , cresce.
Cresce centenis cumulate lustris,
Dum tibi noster meliora condit

Sæcula pulvis.
I , tibi pressos imitere passus ,
Quà tibi magna patet aula Famæ :
Quà tibi nostros referet Polonus
Orbis honores.

Emblema Præsentiaæ DEI.

Sphæra seu Circulus , pro puncto habens
Oculum.

O D E LXIV.

CUr tot pervigilum lumina siderum
Pro clausis Superum postib⁹ excubant?
Et longo ordine castra
Metantur , duce Cynthiā ?
Ac Phœbi quoties fulva recesserit
Fax , Tartessiaco naufraga Nero ,

Cur

Cur centum vigilare
Ignes Numina jufferint.
An fors centoculi fabula verior
Argi nunc etiam vivit; & ignei
Nostras despicit oras
E custodia agematis?
Sic est? sic, tenebris dum malè credimus,
Securoque nigræ noctis in otio
Frustra fallere mundi
Conamur vigilantiam;
Cælos non fugimus: nulla diem polo
Insomnesque oculos eripuit quies.
Nostram sedula scenæ
Spectant astra Tragædiam.
Infundas sceleri vesta Caristici
Ferramenta soli; vel laquearia,
Queis concordia calcis
Cælum surripit & diem,
Claudant te Niobe viscere faxeo,
In venisque tegant Marmaricæ suis
Cautes, non fugis usque
Censores oculos Dei.
Non secreta Paros, non Mareoticæ
Servabunt silices. splendidius vitro,
Sinceræque nitore
Cristalli, patet abdita
Telluris facies. cernitur ilicet,
Qui se Carpatiis rupibus obruit;
Aut in Marmoris alvo
Patratum sepelit scelus.
Ergo qua geminis collibus emineat
Vernans Aoniæ Regia Phocidos,
Scandam, & peccinis iectu,
Hoc laurum viridem super
Incidam, memores quod sibi posteri
Pandi Emblema legant sole supercili;
Blando carmine seris
Enarrentque nepotibus.

In parvo teretis pectore circuli
(Sphæram docta vocant Palladis atria)

Pro puncto vigilaritem

Pupillam vigilis D E I.

Tunc scisso tenero pectine cortici
Has insculpo notas: Quisquis ades, cave,
HINC SPECTATOR in orbis
Scena cuncta videt D E U S.

AD

REGNALDUM ANTIMUM.

Cum in Angliam vela daret.

O D E L X V .

NIL te, nil moror, Antime.
I per cœruleæ jugera Balthidis ;
I, quæ vitrea Nerei
Magnas ira rates frangit ; ovantibus
Malum stringe rudentibus,
Optatæ repetens littora patriæ.
Illud deprecor unicum ,
Illud sollicito suggere carmine ,
Ne noster madidis amor ;
Quo tecunque ferant æquora turbine ,
Extinguantur in amnibus.
Undas spernit Amor ; nec minor in tuis
Fervet Nerei fluctibus ;
Et flamas medio suscitat in freto.
Quin & naufragium pati
Unus nescit amor. Cum redeuntibus
In se clauditur amnibus
Ignes sub gelido concepit æquore ,
Nil fatis trepidus suis.
En jam prædomitæ murmura Balthidis !
En sopita jacet Thetis !
En pigris titubant æquora fluctibus ,
Paca-

Pacatique silent Noti!

En recline suos ad scopulos mare,
Lentis somnia sibilis,

Et pacem modico spirat anhelitu!
En jam vela modestior

Imprægnat teneris aura Favoniis!
Sensim supp̄a fluctuant;

Et malus placido motus ab Africo
Festis infremuit Notis,

Et blande graciles scidit Ethesias.
Jam sensim raperis mihi

Paulatimque peris Antime: nec nisi
Te fas luminibus sequi.

Quin ipsi etiam luminibus peris.
Ergo dum fugientia

Excludunt oculos lintea, vividis
Te votis comitabimur.

Nam quo non oculis, itur amoribus.

AD

Serenissimum

S I G I S M U N D U M
C A S I M I R U M
P O L O N I Æ E T S U E C I Æ
P R I N C I P E M.

O D E L X V I .

E T tu Polonis Regibus inclytum
Accede fidus. cui prece consona

Adspirat Europæ & Lecheum

Fatidico voyet ore sceptrum.

Quid jam Paternum? Quid Jagelonium,
Inter tenellæ vincula fasciæ

Mo-

Moliris, o puer! Poloni
 Splendidior Cynosura Regni?
 Quid bellicosis dignus Avis nepos,
 Balbutienti non pueriliter
 Portendis in fletu? quid iste
 Ingenuo stimulatus æstro
 Præsagit ardor? num Proavis pares,
 Nec annuenti dissimiles Avo,
 Magnóque laudandos Parenti
 A teneris velit usque cunis
 Actus redordiri! An lacrymabili
 Fletu morosum damnat Oniona?
 Pigrisque naturæ labores
 Sæpe vocans medicas rotarum
 Incusat horas? scilicet inclyta
 Nequit sub ipsis gloria fascijs
 Latere; formosamque pulchris
 Invidiam coquit in medullis
 Avita virtus, nescit idoneus
 Tepere parvis ardor in artubus,
 Primoque vagitu Polonis
 Esse licet generosiores,
 O quantus armis! quantus evantibus
 Crescis Lyceis, Austriacæ recens
 Propago famæ! quantus olim,
 Cum teneros tibi major ætas
 Durabit annos! quantus in obvios,
 Martis corusco vectus in esedo,
 Ibis Musurmanos, tuoque
 Bella redux referes Parenti?
 Et hæc, sed olim, dum solidas tibi,
 Post acta parvæ tempora fasciæ,
 Armabit in vires fidelem
 Mars animum, patrioque pectus
 Accendet igni; nunc teneris Avum
 Patrémque sensim, magne nepos, sonis
 Gestique coneris minori
 Et lacrymis imitari in ipsis,

DEI

DEI MATRI VIRGINI.

Ad oden Ecclesiasticam Parodia.

ODE LXVII.

Fallimur Vates, quoties superbo
Carminum fastu celebremus illa,
Quæ pedum plebes minor, & supinum
Vulgus adorat.

Vera laus plebem fugit, & remotas
Incolit nubes. populare quisquis
Murmur auscultat calamos inani
Atterit arte.

Te, tuus vates, cano, GLORIOSA
VIRGINUM VIRGO, tibi subjugata
Aureum sternunt caput, & coruscos
Sidera crines.

Tu, licet parvum tibi pendet uber;
Hunc propinato satiasse lacte
Diceris, qui te dominâ puellam
Voce creavit

Quod suis quondam male pasta pomis
Eva, patritæ coriphæa noxæ,
Abstulit; mundo bona mater almo
Germite reddis,

Ut suo tandem lacrymosa fletu
Possit occlusos subiisse cælos
Turba; tu pandes vitro fenestram,
Virgo, sereno.

Jure te summi patulam vocamus
Januam Regis; tibi panda vivæ
Lucis hinc, illinc radiat trecentis
Porta lucernis.

Ergo jam vobis ope virginali
Redditam, gentes germinate vitam,
Quas Mariani canimus redemptas
Merce cruioris.

AREO.

AREOPAGUS.

Lento procedendum esse in judiciis
terendis, ni valli velimus.

ODE LXVIII.

TArdo moveri dicitur ambitu,
Quodcunque falli nolit. & abditas
Errare per sortes, fideli
Judicium comitante vero.
Hoc & rotari difficilis sacro
Hinc inde claudit lamina pessulo;
Menseisque pendentisque Lunæ,
Et propriis bene ponderata
Momenta lustris. Hoc paribus penes
Appensa nodis se gemino librat
Statera pondo, accommodante
Ponderibus sua vincla mole.
Hoc replicato circuit ordine
Matura lento Canities gradu;
Moræque, perspicaxque viuis,
Et veteris monumenta Numæ.
Hoc & trecentis, non sine Numine,
Accincta curis pectora, & impiger
In astra candor, & quieti
Ver animi, capitisque sudum.
At retrò fertur sub juvenilibus
Imberbis acri se Levitas situ
Tulisse pennis; & profanus
Confilii popularis ardor,
Præcoxque dictum. retro minacia
Prava appetentis tela Cupidinis:
Timorque desidesque Curæ, &
Præcipitis genius Juventæ.
Sic est: sepultus sub volucri latet
Error cerebro, saxeque præpeti
Dum fudit auræ, ventilatas
Confilium male perdit alas.

Qui-

Quicunque summis arcibus imperans
 Incerta legum jurgia dividis,
 Causasque , temperasque rixas.
 Et stabilis pia jura Recti.
 Tardo moveri judicium ambitu
 Edisce Præses. Sæpe procacibus
 Perire festinata votis
 Vota solent ; mediumque certi
 Habere fertur , qui genitum diu
 Cita peregit confilium manu.
 Sed multus olim judicandi
 Præcipitem comitatur error.
 Fit sæpe virtus , quod fuerat scelus ;
 Ipsoque passim in fine beatior
 Virtusque , virtutisque fulgor,
 Degeneri latuit sub umbrâ.
 Sic ille puro lucidior vitro ,
 (Postquam coacti nube superciliis
 Illime cælorum serenum ,
 Ac hilares tremefecit ignes ,
 Spissata multos nubila Jupiter
 Liquans in imbræ) sol tetrico caput
 Immersit in peplo , & diurnum
 In nebula sepelivit aurum.
 Quis tunc aviti sidera luminis
 Condemnet illo cæcior impete ?
 Ipsiisque cæcutire solem ,
 Et vigiles periisse stellas ,
 Totumque tristes in tenebras polum
 Lisse dicat ? splendidior brevi
 Redibit , illustresque Titan
 Mundi oculos melius repexo
 Accendet igni . sic brevior mora
 Plerumque falsâ conditum imagine
 Correxit errorem ; ac in una
 Judicium reparavit horâ ,
 Solemque terris reddidit ; & simul
 Obscura claro nubila pollice

Cælumque detægens molestæ
Siparium replicavit umbræ.
Ergo volantum turba Cupidinum
Maturioris judicij sacris
Abscedat à rostris ; volucres
Inde procul fugiant calores.

SE MUL TUM POESI, MARIANA PRÆSERTIM DELECTARI.

O D E L X I X.

O quæ Regia carminum
Vernat Pieriis aula tapetibus ,
Et celsum gemino caput
Ostentat superis in diadema !
O quæ Pegaseis salit
Sacri collis amor excitus ungulis ,
Puro Peneus agmine !
Huc me Castaliōs , huc , super alveos
Reclinem volucres Notis ;
Huc picto revehat Cynthius effedo .
Hinc me de bifido licet
Suggestu miserūm tristia Principum
Despectare pericula ,
Et Regum cineres . Hinc titubantium
Formido patet urbium .
Hinc orbis dubius stare labantibus
Hinc illinc minor arcibus .
Hinc confusa solo sedulus æquaora ,
Et mistas numero domos ;
Vivorūmque gemo funera Cæsarum .
Hic , unus mihi celsior
Non obscura polus lumina suggestit ,
Auratas revehens dies ;
Inclusumque sibi cum vigilantibus

Com-

LTRICORVM CENTVRIA.

VI

Commendat Superis DEUM.

Huc mihi, (nam quid obest?) ferre recondita
Thesauris melioribus

Vel dilecta mei barbita Sarbius,
Et pomparam lyricæ chelis

Vel tersum Calabri Carmen Horatii,
Si turpi careat joco:

Aut cantata gravis prælia Virgili.

Hic & fessa minor pedum

Infundam niveis brachia liliis.

Hic cassos hilaris dies

Solabor querulæ murmure tibiæ.

Quod si, Dia parens, tibi

Cordi Musa mea est: nec tenuem rudit

Buxi spernis anhelitum;

O quanto feriam sidera vertice!

Non jam Nectareis ego

Dulcorata favis carmina condiam,

Nec testudinis ebriæ

Largi mellis ebur Dardanium velim

Ut mihi suppleat alvear.

Non me visceribus plus faciat suis.

Mecænas Latii decus.

Non monstrer digito pratereuntium

Argutæ chelis artifex,

Si me Virgo tuis vatibus inseris,

O quam dixero verius,

Quod spiro, & (si placeo) tuum es.

AD

THOMAM TALIARCHUM

Cum aliò evocatus migraret.

ODE LXX.

CUM me plenus, nimiusque terræ
Patrios linguo, Taliarche, cœlos,

H 2

Cur

Cur inexpletis tua me retentant

Vota querelis?

Patriam mecum fero; mundus ipse

Patriam vastis mihi præbet oris.

Exulem me non faciet remotæ

Ora Canopi.

Ipse se fallit sibi quisquis unum

Destinat Regnum, patriosque soles.

Orbis est hæres homo totiusque

Incola mundi.

Ipsa civilem mihi Baetra solem

Inter Arctoas referunt procellas.

Ipse nativi Tanais propinat

Flumina Rabæ.

Seu per accensos Orientis æstus,

Seu per undosos Aquilonis imbres,

Seu ubi canus gelidas Bootes

Increpat ursas

Sive juratos hyemi triones,

Seu feros visam Lybiæ calores;

Patriæ nubes comitesque mecum

Ibitis auræ.

Me nihil præter propriique gestem

Pestoris censem; nec avara posco

Divitis Cræsi juga; nec superbi

Stagna Neronis.

Non mihi fuscis comes ibit alis

Tædium; totus feror, & relicta

Nil moror gazas, nec amœna nostræ

Prædia terræ,

Me nihil præter cupiens; quid ultra

Tædio mistis voveam querelis?

Nesciunt plenis supereminere

Tædia votis.

Prodiga militaris pompæ jaſtantia.

ODE LXXI.

Unus, Quirites, cetera distuli,
Monebo yates, dicite, quid retro
Centum coronatos trophæis
Magnanimis peperit parentum,
Dextris triumphos? an frameæ jubar,
Serenioris fulgure laminæ
Diem laceſſens? an sonoræ
Mancipium gladius catenæ?
An pictus umbo, vel clypei timor?
An recta Marſis terga leonibus?
Jussæque in imbellis lacerti
Excubiis vigilare lynces?
An pelta flavis æmula solibus,
An delicati syngrapha verticis?
An crista, Phænicisque caudæ
Raptus honor, Lybicisque conus
Crispatus alis? an celeres pedum,
Doctique tergum vertere barbaro
Equi, volaciumque plantæ
Cornipedum, malè cum jocantes
Metimur agros? Non Arabas pudet
Equos patritæ merce pecuniæ
Emissæ; nec fugisse Thracam
Thracis equo, Scythæque turmas
Ac exprobrantem Massagetem pudor
Audire, noto cum fibi cornipes
Arrisit hinnitu, & Gelonus
Poscit equos, dominique tortum
Rumpit lupatum, cùm trepidum solo
Herum severis non sine pulsibus
Allisit; excussumque Thressis,
Opprobrium grave, liquit agris.
Qui cum Gelonis bella gerit pedes,
Eques triumphat; celsior hosticis

Gestirque sub pennis videri,
 Et spoliis equitare raptis.
 Quod si fugaces terga dabunt Dahæ:
 Ferro, Quirites, alite transfugas
 Sequamur. aut frustra pharetris
 Pennigeras gerimus sagittas
 Et juncta nervis cornua? si timor
 Plumavit alis brachia; non amor
 Pulchrique plumabit cupido?
 Nonque pedes pedibus triumphi?
 Opprobrioso brachia stigmate
 Sat est notasse; & vindicibus Getas
 Monere telis, ne Gradivo
 Invideant, rapiantque frontem
 Quin si sequaces effugiant globos,
 Et persequentis vulnera spiculi;
 Non tela transfugæ pudoris
 Effugient: satis est volaci
 Torvum tuentis tergora Concani
 Signasse plumbo; sat fugientium
 Theatra spectasse, & fugaces
 Myrmidohum numerasse scenas.
 Vel si Geloni tantus amor coquit
 Equi, Quirites; non pretio; manu,
 Ferroque, plumboque, & repensi
 Merce globi, frameaque censu,
 Equos emamus. Jam Scythicæ tunent
 Turgentque ripæ. mille tremunt equi,
 Manduntque cernui micantes.
 Assyrioque Phrygioque fuso
 Bullasque frænosque. Ite, diem tubæ
 Dixere, grandes Martia nundinas
 Pangæa vulgârunt: cruenti
 Cornipedes meliore censu
 Vendentur ensis; qui caput æmulo
 Turcæ Polono demet acinace,
 Martique sacrabit, Geloni
 Cornipedit patietur emptor.

PRO SERENISSIMO

POLONIÆ ET SUECIÆ

PRINCIPE

SIGISMUNDO CASIMIRO.

AD MATREM.

ODE LXXII.

Gradive, nostris patrium terris jubar,
 Præses Poloni Nominis:
 Seu te cruentis, nil sui sexus memor
 Bellona pascit cædibus;
 Seu te feroce ensium nudus pavor
 Inter Corallos recreat;
 Decede campo, deserat cassis genas,
 Conusque fulmen exuat;
 Frænata multis rideat lauris coma;
 Sagoque succedat toga.
 Dum vagientem Principem Poloniae
 Pacata nutrit Regia,
 Cur pervicaces tinniant Martis tubæ,
 Cur æra nubes puniant?
 Absiste murmur grandius; solus novi
 Poloniarum Principis
 Vagitus auras mulceat; solus suo
 Soletur astra murmure.
 En, ut severas inter hastarum minas,
 Interque pilorum nemus
 Repissfe vellet! ut hilarem victricia
 Per arma prospectum jacit!
 Ut pænæ galeâ parvulum claudi caput,
 Equove sublimis vehi,
 Ut pæne vellet ferreo tegi sago
 Avara Martis indeoles!
 Ut, si feroci personare classico
 Æs militare cæperit;

Siticulosis auribus belli graves
 Bibisse gratatur sonos;
Paruisque manibus horridæ applaudit tubæ,
 Nutuque frontis annuit!
Cessi ipse Martis admoneretur & eâ
 Ad pugnam vocaretur tubâ.
O! si viriles stare jam possent pedes,
 Aptumque cassidi caput;
Quantum fatiscenti Austrizæ, & Boheme, tibi;
 Avunculoque Cæsari!
Quantum labanti penè jam Silesiæ
 Columen decusque surgeret.
At, differ arma paululum, & minas puer
 Iramque fletu dilue.
Absiste ferro. Te brevi & Avi & Avunculi
 Agnosceret ultorem Gothus,
Agnosceret omnis Suecia, & ferox Getes
 Savæque tela Tauricæ.
Nunc desacratam fæderum præstat fidem,
 Ferri silentio coli.
Quid pertinaci diffluis fletu, puer?
 Martemque lacrymis cies!
Absiste paulum; dum tibi majus caput,
 Majore lauru frondeat.
Adolescat iste Regiæ frontis calor.
 Matura vindicta acris
 Sentitur olim: tutius quondam solet
 Adultus armari furor.
Accrescat hisce viribus suus vigor,
 Accrescat animus corpori;
Capaxque Martis indeoles capacibus
 Incorporetur artubus.
At tu magistrâ protinus pubem novam
 Gradivi flecte dexterâ.
Parvam Lecheis impleas armis manum,
 Magnoque cognatum Patri
 Avoque pectus, jam, licet panni vetant,
 Doctâ propines dexterâ.

Maturus olim nobilem exprimat manu
 Avum, Patrisque laureas.
Hic Martiales incoquat fibras furor,
 Hic entheata pectora,
Te, te Magistro, te imbuat sub præside,
 Gradive bellorum Pater.
Nunc fasciatas, supplici minor pede,
 Ter osculatus texteras,
Jam jam futuro tela, jam lauros para,
 Para trophæa militi.

A D A P E M.

ODE LXXIII.

Artifex mellis, cui delicata
Inde nativo cutis ardet auro;
Inde prælustres tenuis revolvit
 Bractea pennas.
Cum tibi molles Zephyritis herbas
 Inter illimem reseravit hortum;
Carpe jam tandem pretiosa picti
 Damna vireti.
Hic ubi lassas mea Musa pennas
 Inter æstivos nemorum lepores
 Dulciter torquet; cruciatque crebris
 Metra lituris.
Hic mihi stricto leviter susurro
 Jam fatigatas recrea Camænas,
 Ausa cantanti citharæ tuum con-
 jungere murmur.
 Sed quod illustres tibi subter alas
 Incipit parvum trepidare telum?
Quod vibras, eheu! modicâ timendum
 Vulnus ab hasta?
Jo surgamus, nimis expeditis
 Fulminant parvæ volucres sagittis.
Heu dolor! quantas Apis ipsa, quantas
 Concipit iras!

H 5

AD.

AD

ARTEMIUM MOENIUM.

Ne suo æmulo minor animo de-
jiciatur,

ODE LXXIV.

Errore, Mœni, discitur. Acrius
Post viæta miles prælia dimicat :
Pulchroque flammatus calore
Egregios iterat triumphos.
Fors & minori percitus impetu,
Entellus olim straverat arduum
Dareta; ni fallente gressu
Non humilem Phrygiis cachinum
Movisset armis. ast ubi sordido
Fædata fimo membra levaverat,
Viresque collegit, superbum,
Indomitis juvenem lacertis
Et ipsa stravit munera. Sic humo
Allisus olim fortius Herculem
Lusisse Gerion, & ipso
Dicitur exagitasse lapsu.
Proh! quanta nigris funera Manibus
Incerti adaucti vulnere spiculi
Demisit Æneas! quot olim
Cornigeros Leo stravit uros;
Postquam recepti vulneris immemor
Totis Leonem viribus advocat;
Fusoque non ferendus hœsti
Magnanium satiat furorem!
Assurge magnis ausibus Artesi,
Quanquam superbo victus ab æmulo,
Herbamque laurumque, & decoros
Obtuleris Dario corymbos.

Spe-

Sperare victus plura potest: minus
Sperare victor. te gravis interim
Soletur Entellus: vetusti
Historiam renova Daretæ.

INTER MAGNAM

ET

PARVAM SORTEM
DIFFERENTIA.

Ad Ambrosium Montanum,

ODE LXXV.

IMus: tu volucri vectus ab Africo
Æthram præpetibus scinde jugalibus.
Me terræ proprietor semita tutius
Prono tramite duxerit.

Tu, Montane, cave, ne nova fabula
Mutes Icaris nomina fluctibus,
Quamvis perpetui flabra Favonii
Miti murmure perstrepant.

Me, quod fata velint trudere, non habent,
Affixum tumulo. quod mihi denegat,
Det fortuna tibi, dummodo quod tibi
Nunquam surripiat mihi.
Vis quo differimus? tu metuis: mihi
Circumscripta truces spes jugulat metus.
Debes quidquid habes. cuncta negantibus
Fatis nil ego debedo,

AD

D. THOMAM AQUINATEM.

Theses Theologicas defensurus.

ODE LXXVI.

DIve, cui fulvi radiis obryzi,
Penfili Titan simulatus auro

Pectus

Pectus accedit, solidoque fusum
Lumine torquem.

Cum tuæ quondam placita alta Stoæ,
Nec leves nosci monitus calenti
Affero luctâ; tua bella miti

Luce serena.

Non opus toto mihi, Dive, sole,
Qui tibi compto reverenter igne
Pectus offulsi; radius clienti
Sufficit unus.

Hoc graves mentis tenebras, & altam
Ingenii noctem poteris beatâ
Luce solari, viduasque sacri
Luminis umbras.

Dithyrambus ob titulum

DEI MATRIS VIRGINIS:

Mariæ Matri nostræ collatum, exultans.

Ipsa die salutatæ ab Angelo Virginis.

ODE LXXVII.

Te vota, fäderatas

Queis Amor plumavit alas;

Ite, prona sibilantis

Africique, Japygisque,

Obsequente colla loro

Inter alta nantis auræ mancipate jurgia:

Ite; quod rebelle pictas

Pondus alligavit alas?

Ite; jam latus sequaces,

Jam maritant vela, venti,

Jam suave somniantis

Tru-

Trudit alas, trudit auras Æoli susprium,

Illa nati Mater orbis,

Illa nostræ fidus oræ,

Illa nostri Luna cœli,

Virgo casta, prole castâ

Manciparum ditat orbem,

Et Tonantis esse MATER, VIRGO cum sit,
dicitur.

Io nubilum severas

Stringe cœlum, stringe brumas!

Cur noverca de profanis

Tela funduntur pharetris?

Cur procellis horret hirta,

Et pruinis spargit arva; nubium protervia?

Cur apricos radit hortos,

Cur Aprile mordet aurum

Congelatis alga canis!

Frondium tonsor November

Num reciprocante brumam,

Et nivalis cana cœli rostra, trudit effedo.

Ite, vota fæderatas

Quæs Amor plumavit alas;

Ite Flora quæ perennis

Veris inter officinas

Comit hortos, pectit herbas

Musicusque pictæ lucis altra terræ fasciat:

Quæ per altos oscitatur

Feriatus Eurus agros!

Quævé passo crinuntur

Sempiterni flore campi;

Quæ capillat ebriosas

Liberali nectar amne Floræ nantis insulas.

Ite flores delicato

Quos inaurat Chloris auro:

Quos Clitumnus vagienti

Plorat amne; cum marito

Temulenta terra rore

Pulchra laxat & relaxat Veris hirti stêmmata:

Ite lauri, nostra pictis

Irris.

Irrigate tecta nimbis.
 Explicatis auspicatus
 Ambulet Majus capillis.
 Et procella nil nocentis.
Lilieti magna scribat Magnæ Matris omina.
 Ite flores, quà serenis
 Compta ridet aura cirrhis;
 Ite calthæ, Virginisque
 Stemma latè naufragantis
 Quà cachinnat imber auræ
Prænotate mollè fusis liliorum literis.
 Scripta nostris æthra prælis
 Te serenas edocebit
 Virgo stellas, te Parentem.
O Maria! curiosis
 Illa commendabit astris;
Differetque interroganti digna cælo nomina,
 Dicet auro, quà coruscos
 Phæbus explorat Planetas.
 Qua tiaris casta Phæbe
 Ardet albis, & minores
 Fræna flectit inter ignes,
Edocebit Arcton magna magna matris symbola.
 Ite flores; perge Virgo,
 Hospitas quà laxat æther
 Sponte scenas; eruditæ
 Quàvæ se Maji procellis
 Ominatus pingit imber;
Et diserto vere pingit stemma MATRIS VIRGINIS.

AD

STANISLAUM NOLIUM AMICUM ÆNIGMA. ODE LXXVIII.

Noli, propinquo jam gravior die
 Aurora plorat. Jam properâ fugam
 Invafit

Invasit Arcturus curuli;
 Jam refugæ periæ stellæ.
 Sic ille Titan nubibus æmulos
 Proscriptit ignes? sic face cum pari
 Fulsisse, rivalesque cælo
 Ferre nequit Phæton Planetas?
 At hæc scienti ducimus interim
 Obliviosi pocula fluminis;
 Novumque miramur serenum
 Emeritâ resides sub umbrâ.
 Quod si procaci læsus arundine
 Scheinerianum corripiam tubum;
 Ne cernat orbis inquinati
 Pauperiem maculasque Phæbi.
 Parum furenti distat acinace
 Obtusa læsæ parma modestiæ.
 Flammantur, in justumque mites
 Degenerant animi furorem.
 Callosa sacræ frons Patientiæ
 Importuosò deteritur situ.
 Erumpit insepultus ignis,
 Dum gelitum quatitur metallum.
 Nunc lætiori mente coercitam
 Compono bilem. Jam steriles minæ
 Cessere. Pro Tridente Fulmen,
 Proque olea fero sponte laurum.

AD

JACOBUM CARVALLIUM.

ODE LXXIX.

IMUS? an frustra graviore bruma,
 Omnis iratos ligat unda fluctus?
 Imus? an frustra solidat gelatos
 Vistula pontes?
 Hic ubi nuper renuente nosci
 Semità vastæ redière naves;

Jana

Jam volant currus, & adacta pulsis
 Rheda caballis.
 Nosque dum sese vitreus per undas
 Porrigit fornix; vada tutiori
 Calce metimur, madidasque fiscis
 Passibus undas.
 Nulla, Carvalli, sibi constat ætas.
 Annus incertis equitat quadrigis.
 Certa convolvi properant fugaces
 Tempora menses.
 Martio vernum fugiente cœlum
 Vitreas vincit pedicas fluentis
 Demet Aprilis, gelidæque solvet
 Vincula ripæ.
 Quam modò tuto terimus cothurno
 Semitam, torvæ rapient procellæ;
 Et ferent Balthum super æstuofis
 Frangere ventis.
 O nimis fluxæ simulacula laudis,
 Quam modò tanto licitamur æstu!
 Non secus nostræ cita transmeant ve-
 stigia Famæ.

AD

Serenissimum

S I G I S M U N D U M
C A S I M I R U M
P O L O N I A E ET SUECIÆ
P R I N C I P E M.

Vota Musarum.

O D E LXXX.

Hic quæ Poloni culmina Carpathi
 Fastigiatis sidera collibus.

Intrant

Intrant , Polonicosque Fasces

E viridi tumulo propinquis

Narrant Planetis ; dicitur Attici

Ferro Tyranni territus è suo

Apollo demigrasse Cyntho ,

Et comites revocasse Musas ;

Et pro diserti flumine Penei

Præterfluentis littora Vistulæ

Fessis propinavisse Divis ,

Et Lechicas habitare subter

Jussisse stellas ; quidquid acutior

Frolusit ætas ; quidquid amabiles

Mendaciorum sub fidelī

Auspicio cecinistis anni :

Huc te sonoris , huc dociles vocant ;

O bellicosæ gemma Poloniæ !

Merris Camænæ . Hic eruditio

Hospitium tibi Phæbus ipse

Inscribit auro . Jam tibi , jam rudes

Appollinaris præscia laureæ

Thalia dedolat tabellas ;

Jam calamos , cytharasque Clio ,

Aptatque libros . Jam tibi Gratiae

Facunda cultis verba leporibus

Velint propinare , & sacratos

Eloquio graviore fontes .

Te laureati portitus otii ,

Novumque nostri culmen Apollinis

Suspirat ! & quondam futuris

Luna Vigil Vigilesque noctes

Serena chartis lumina dedicant .

Cum doctus olim Nestorem libris

Demes senectam ; cum per altos

Ingenii ruet ala campos .

Hic tu , Polonæ Nestor adores ,

Olim futuris jura nepotibus

Dices ; Palatinosque fasces

Pegasæ recreabis undâ ;

Ac in Lecheis collibus hospitas,
 Maturus olim Sarmaticis , caput
 Levasse sub gemmis Camænas,
 Magnanimo similis Parenti,
 Miti fovebis lumine. Tu brevi
 Docto fluentem vortice Peneum
 Cynthumque , Parnassique culmen
 Ingenuo repetes Mucrone
 An ne in tenellis jam tibi fluctuat
 Apollo labris ? jam ne animosior.
 Ipsoque vagitu disertus ,
 Patricias moderaris aures ?
 Blandæque tandem , currite sæcula ,
 Dixere Musæ. currite pervii
 Annique mensesque , & trecentis
 Brachia conduplicate pennis.
 Citumque nobis fistite Principem
 Inter Polonæ limina Phocidos ;
 Ut oris & maturus ævi
 Castalios vacuet canales.

FLORA REGALIS.

Ex amænissimis REGUM POLONIAE
 hortis in Suburbio Cracoviensi sitis ,
 quos identidem per ferias æstivas in-
 visebat , expicta.

O D E LXXXI.

Si nec patentes temnis hortorum domos
 Ac plana Floræ compita ;
 Huc , huc , curules Pegasi pennas super ,
 Apollo ludorum Parenz ,
 Huc laureatos coge Musarum choros ,
 Blandosque metrorum sales .

Descende

Descende Cyntho, præfer hortos rupibus;
 Scabrumque Parnassi caput
 Postpone teneris æsculetorum thoris.
 Præpone flores cautibus.
Hic ipse passis ambulat Majus comis,
 Majoque cognata otia
Sub explicato frondium tentorio
 Comptis amænatur jocis.
Hic mitigati blandius Favonii
 Mulcent apricantes rosas.
Ipsi te odoris provocant suspiriis
 Flores, gemelli fiderum,
 Hiantibusque casta diducunt labris
 Et pollicentur oscula.
Hic fæderatas Africus sopit tubas,
 Lenesque somniant Noti:
 Gratoque Zephyrus halitu flores fovens
 Miti cachinno verberat.
Hic oscitantes provehunt Etesiae
 Renata veris gaudia.
 Ridet pudica floreos fratres rosa:
 Repanda rident lilia,
 Lenique ventorum increpatæ murmure
 Sese alloquuntur arbores.
Hic, te disertum verberante barbitum,
 Jucunda nutabunt sata;
 Nutabit omnis frondium saltu rosa,
 Tardique saltabunt rubi.
 Saltabit hortus; & levi ductas choro
 Gyrabit æther arbores.
 Tenebit acres interim buccas Notus,
 Grandesque mutescent soni,
Et complicato jurgiorum murmure,
 Raucus filebit Africus.
 Quin nec propinquas alloquetur arbores
 Arguta volucrum cohors;
 Sed cuncta mutum sopiet silentium,
 Blandoque sternet otio.

Et sola tantum Etesiarum flamina,
Ac mollis auræ fibili
Inter loquaces mussitabunt dactylos,
Vocemque conjungent lyræ.
En discolori flore lucentes patent
Herbasque pascunt areæ,
Suasque duro fiderum senatui
Immunitates explicant,
Et tot sigillis, pænè quot rōlis, tument,
Suasque signant literas!
En claudit hortus flosculos sambuceis
Incarceratos sepibus,
Textisque castæ Chloridis colonia
Sese coronat mænibus!
En illa teneri veris adolescentia
Crispant juvenescit solo!
Pudica ab ipsis floribus Floralia
Luduntur, & terram beant,
Ac æmulandas libero stellas polo
Tuentur, & cælos petunt.
Hinc illa florum nititur in altum seges,
Nubesque paulatim subit,
Ambitque cælos. hic tibi *Virgo parens*,
Tuoque sacra Nomiini
Hic eloquentes educat tellus notas,
Tuumque pingit Symbolum.
Hic sub ruborum densiore milite,
Crebrisque spinarum Rosa
Horrescit armis; crederes rursum in suo
Videre Danaen carcere:
Et rursus Helenam subter armorum minas
Suo reservari proco.
Hic erubescit, hic suos pallet rubos,
Spinasque cælat frondibus.
Hic delicatas aureis mitras pilis,
Flavumque crispat verticem,
Et pertinacis vellicans hamo rubi
Ad se viatores trahit;

Ac tot decoris replicata coloribus
 Varia meretur nomina.
 Nunc vulnerata floridus terræ crux;
 Nunc parva stellarum soror:
 Nunc castiori consecrata lumine,
 Pudica pratorum Venus:
 Nunc osculati Veris obrysum salit
 Sese votari basum.
 At si MARIAM Mysticam voces Rosam,
 Totâ rubescit purpurâ:
 Totoque cydaris aureæ motu tremens
 Tantâ superbit æmulâ.
 Pubescit illinc, attamen jam sutili
 Canescit argento solum,
 Et florulento lilieta frigore
 Latas inundant areas;
 Vernoque laete languidum quassant caput,
 Æstatis innocentiam,
 En ut minutim fluctuant, & è suis
 Suspensa pendent caulibus!
 Ut candidatis turbinata paginis
 Album merentur calculum,
 Et sustinentes grandius premunt bases,
 Flavoque rident stamine!
 Illinc jocoso pensiles suspendio
 Irridet aura flosculos;
 Vernansque socias inter Hyacinthus rosas
 Crispante stipatur comâ.
 En Caltha, florum Proteus, totos suo.
 Intexit agros vellere.
 Imparque proprio ponderi ora languide
 Acclinat ad terram osculo.
 En explicatis Tulipæ captant labris
 Amæna Phæbi lumina;
 Et, si vel atrâ pellitur noctis rotâ,
 Vel insepultus Nubibus
 Titan serenas invidet mundo comas,
 Turbante Cauro fidera;

Et illæ apertos protinus claudunt sinus,
 Tristemque vultum contrahunt.
En ordinatis carminatim lineis,
 Se spica Nardi porrigit!
Florentibusque Rosmaris tua radiis
 Sese coronat infula.
Illinc verecundâ Irides florent genâ,
 Et tam modestè subrubent;
Ut ipse florem pñè credatur Pudor
 Propriâ animasse purpurâ.
Neç falsa terris nascitur Thaumantias
 Minusque diverso caput
Distinguit igne: hinc æmulas astris rosas
 Effingit; illinc lilia.
Hinc tristiorum fuscat inter purpuram;
 Hinc lætiorem muricem,
Inexplicatim peniles tornat Scyphos,
 Et picta Floræ pocula.
Illinc minore flore Narcissus nitet,
 Canoque pallescit gelu.
Quem si loquaris, suscitata flebili
 Suspirat Echo murmure.
 Adhucque mediâ voce Narcissum vocat,
 Suasque deplorat specus.
At nec sub uno flore Narcissus latet,
 Nec crine eodem fluctuat.
Illic fideli purpuram mendacio
 Mentitur, & fingit rosas.
Illinc pudico subrubentes murice
 Vivas odoris pixides
 Suspendit; inde luteas refert notas,
 Floræque tintinnabula.
Hinc ditiori pingit auro pendulam
 Floris tenui bracteam.
 Ac distributis in modum stellæ comis,
 Flavum rotundat verticem.
Illinc cruentum mentiente sericum
 Nutat labatque coccinæ.

Aut

Aut nigricante buxeum ferrugine
 Sensim colorem diluit.
 En rursus idem in aureis flavet genis,
 Auroque ridet dupli
 Argenteoque lacte conspersum caput
 Vidente concludit mitrâ:
 Et quâ supremi verticis surgit somâ,
 Raro rubescit sanguine!
 Unum quis unquam crederet florem unico
 Vernare dictum nomine.
 Sed quâ explicatae porriguntur arbores,
 Parvâsque despiciant rubos.
Quâ lautiore Pyramis vernal comâ,
 Aut vere majori viret?
 Hinc viva Laurus Daphnidem celat suam,
 Phæbumque non vetat procum:
 Illinc superbum floreâ turri caput
 Procera pomus erigit,
 Et sub globosa frondium testudine
 Estiva nutrit frigora:
 Pyrusque celsis grande testa frondibus
 Vastos relaxat fornices.
 Trophæa terræ crederes vetricibus
 Intrare nubes infulis.
 Et ne supino diceret quisquam D E U M
 Isthæc patrasse brachio.
 Quotcunque cerno folia, quotvè flosculos
 Crebris notatos lineis.
 Tot credo ductas sedulæ limas manus
 Laboriosaque indices
 Dextræ lituras: nam quis exquisitiùs
 Vel scripta limavit sua
 Vel scripsit unquam, aut paginas severius
 Censore correxit stylo?
Quis te parentem nesciat florum D E U S?
 Quis te marito nesciat?
 Herbas serenis esse vestitas togis,
 Rudesque depingi areas?

Tu molle pandos circinasti flosculos;

Tu cana tornas lilia,

Castisque praetidiarios sentes rosis

Certo caterias foedere,

Tu delicatis contegis tapetibus

Verni pavimentum soli,

Tu temperatis imbribus florum sitim

Extinguis, & plantas rigas.

Ad te omnis hortus floreas tendit manus,

Et densa pandit brachia.

Tibi dissipatis supplicantes frondibus

Curvantur excelsæ arbores.

Et in rotundos distributus urceos

Omnis rubescit flosculus.

Sed en & ore, nescio quid, pallido

Tibi loquuntur lilia;

Ipsique flores, nescio quid, pandulis

Mutire conantur labris!

Absiste nervis Phæbe, quin Patrem suum

Ipsi alloquantur flosculi,

Et Chloris ipsa florulentis vocibus

Parenti aduletur D E O.

At nos Polonis interim gestis manum,

Totumque lassemus diem:

Totus Polonis Regibus sudet stylus,

Totæ sacrentur feriæ.

O que serenum gemmei, Virgo & Parens,

Cæli pavimentum premis,

Et excubantes siderum accendis rogoss,

Robur Clienti suggere.

AD

GRÈGORIUM BAXONUM

De extemporali Poësi judicium.

ODE LXXXII.

Quisquis jocosō percitus entheo
 Extemporali ludere carmine
 Præsumit ; horrentesque nosci
 Præcipiti vomit ore versus.
 Ille aut magistræ laudis avarior
 Formosa vulgi nomina deperit :
 Aut sacra , Musarumque leges
 Indocilis temerat Sacerdos.
 Odit profanæ verba loquentæ
 Labiorosi culmen Apollinis.
 Repentè nil pulchrum ; frequenti
 Ursæ suos polit ore fætus.
 Sublime quidquid vult , solidò fover
 Natura partu : sic virides diu
 Crevrē lauri ; crevit illa
 Æthereæ cedrus æqua nubi.
 At ulva , vel quod vilius aspici ,
 Submissiori verrit humum comâ ,
 Serpillum , inæqualesque lappæ ,
 Exquis viruēre lustris.
 Sic dum madenti rore tepentior
 Exsudat æther , innumeros parit
 Nox una fungos ; sic minores
 Spe citius vegetantur herbæ.
 Repentè natum carmen in extimas
 Vaneicit auras . Frange volubiles ,
 Baxone , nervos , curiosa
 Pegaseo metra stringe fræno .
 Nam cui supremis Musa natat labris ,
 Spumâque tinctum carmen , & obvio

I 5

Ex-

Extrusum palato cespitanti
 Accumulat nova damna lingua.
Precogitato dulcius influit
Thala versu : quod cita parturit
Purigo, de sublimioris
 Ingenii ruit arce carmen.
Absiste plebes, me juvat interim
Lassita crebro pagina vulnere.
 Multisque tetritus litoris,
 Sollicito calamus cerebro.

Meta Votorum.

O D E LXXXIII.

Quid prosunt Parii pegmata marmoris,
 Sublimisque domus; quam Phrygiis graves
 Trabs innixa columnis,
 Tecto subter eburneo ?
Quid prodest pedibus vix patiens premi,
 Stratum Tænartis marmoribus solum ?
 Aut vivis pretiosa
 Sapphiris laquearia ?
Quid prodest Tyrio lana satur mero,
 Captivæque suis divitiæ seris;
 Et quocunque stuporem
 Vulgo conciliat decus ?
Nil me regna juvant; nil iterum canam;
 Quanquam gemmifero sordidus alveo
 Pactolusque, Tagusque
 Et magni solium Jovis.
Nil me divitiæ, quas vomis aureo
Präcepis Inde vado; nil juvat aurifer
 Toto Lydius auro,
 Et ditis pretium Cypri.
Hec poscant alii; me minor interim
 Intonsâ retegat cespes arundine,
 Plebejaque lucernâ
 Virtutis dominæ manus.

Hanc

Hanc desideriis ingemino meis,
Hanc nunquam tacitâ sollicito prece.

Illâ votâ precesque
Ac suspiria compleo.

ELOGIUM LYRICUM

Perillustri & Adm. Rev. Dn. Dn. Alberto Szerebryski Canon. Cracoviensis. Ob Sacellum S. Francisci Xaverii, Indianum Apostoli, Cracoviæ, in Regia SS. Petri & Pauli Basilica egregiè exornatum.

ODE LXXXIV.

Sunt quos petrosæ fragmina Lydiæ,
Et è Lycurgi montibus eruta
Silex, peregrinumque marmor,
Et Pariis variata clarant
Trophæa crustis. Alter inania
Jam pñè tactis culmina nubibus
Immisset; addendumque stellis
Tegmen agit; nimiasque cælo
Inducit ædes. Hic veteres solo
Exæquat arcæ, fanaque diruit;
Fumoque Majorum sacrata
Tecta novis onerat colossis.
Ehest ruinas condimus! obruunt
Ipsa eminentem marmora gloriam.
Casura molimur, gravesque
Magno emimus pretio timores.
Quidquid superbis addimus arcibus,
Terræ & sepulchro demimus. En gravi
Lassata fabrorum tumultu
Stare negat, titubatque tellus!

Et justa cœli fulmina provocat
Sublime marmor, cur minitantium
Irasque Fatorumque rixas,
Magnificis alimus fodiinis?
At dum insolentis lege superbiæ
Patrum vetustos corrigimus lares;
Jam pænè desacra cœlo
Templa labant: & anhela crebris
Delubra rimis. Jam propè pauperes
(Quanquam vetustæ cura tenet domus)
Ad astra migravere Divi:
Nam rudibus male nixa fulcris
Geminas profanis ædibus invident.
Et obsoleto fana silentio
Divosque, Divorumque Nomen,
Et patrios tumulant Honores.
Sic & propinquæ regna Bohemiæ
Formidoloso Mars quatit impetu:
Ausosque ditius vel ipsis
Cælitibus habitare Reges
Neglecta sternunt Numina. Sic tibi,
Defuncte tantis Panno periculis,
Antiqua divisere sceptra
Odrysia nova jura Lunæ.
O cui fideli Religio manu
Sublime sacris Nomen Honoribus
Aptavit; illustresque nosci
Emeritis Titulos trophæis,
Divine Mythes. cum radiantia
XAVERIANO pegmata nomini
Educis & SIGSMUNDIANOS,
Ausoniæ tegis arte muros:
Tibi perenni marmore durior
Non pænitendis Fama caloribus
Affurgit: Arctoumaque culmen,
Et geminos tibi sacrat axes.
Et ipse quanquam thuricremo sibi
Stipata fumo sacra per exterias

Fulserè gentes , quà Goana
Memnonium rubet ora solem ,
Quanquam trecentis pervigil ignibus
In Mexicanæ collibus Indiae
Stet ara, Brasiliæque turres
Perpetuo famulentur auro:
Tibi Patronâ X A V E R I U S manu
Denata rursum sacula prorogat ;
Arasque dignatus Craceam
Ingreditur novus Hospes urbem ,
Qua liberali prodigus entheo
Tuo beatæ munere dexteræ
Invitat ardor , & recoctum
Dædaleâ secat arte marmor :
Ac eruditâ calce nitentia
Suspendit alto Symbola fornice ,
Auroque dispunctum lacunar ,
Arte novos imitante flores.
Tibi Myrones , & pretium novi
Debent Apelles ; quos propius sacris
Inducis Aris , annuenti
Cæla jubens placuisse Cælo .
Humana quidquid dextera condidit ,
Humana sternit . Subruit æmulos
Natura conatus . In una
Cum Phrygibus jacuere tumba
Superba quondam Pergama ; nunc cinis ,
Et incolentum rudera murium .
Quò vasta Carthago ? quò avaro
Ære graves Amathuntis arces ?
Et illa quondam Roma , nimis suæ
Oblita Romæ ! surgit & occidit ;
Surgetque , & occiderque rursus
Divitibus tumidum ruinis
Inflatus orbis . Nulla sibi fatis
Constatibit Ætas . Nulla diu sui
Secura moies . Multa magnas
Hora tulit ; rapit una Turres .

Tu

Tu certus ævi sacula grandibus
Frenas lupatis: Tu fugientia
Momenta, pernicesque Lunas,
Et refugos super orbe soles;
Ac larga pennæ lustra tenacibus
Arctas catenis. Te supertum favor,
Et aucta SEREBRYSCIANIS
Cælitum monumenta RIVIS
Perennioris non dubium spei
Sanxere Civem. Tu minitantum
Compescis annorum furores,
Ac vetulæ cariem Senectæ,
Et excitatos divite parietes
Abscondis auro. Jamque volubilis
Secura Fortunæ serenas
Marmora perpolière venas:
Ipsisque sese sternere calcibus
Gratantur ultrò. jam Patrias Tibi
Hinc inde suspendere Ceras,
Quà TRIPLOCI madet AMNE saxum:
Triplexque Ganges Stemmate de Tuo,
Tagusque triplex volvitur: & simul
Hermique Paetolique dites
Diluvio locupletiore
Inaurat undas. Sic memori Tuum
Æternitatis Flumen in æquore
Volvetur, æternique sacros
Eridani cumulabit amnes.

PRO
EODEM PERILLUSTRI
ET
Admodum Rev. Dno
Ad S. Franciscum Xaverium
VOTUM.

ODE LXXXV.

Nec tamen cedit pretio ; nec arti
 Ille , qui prompto tibi servit ære :
 Et suum vincit propè munus ipse
 Muneris auctor.
 Vincit impensas Animus , nec ulla
 Lucra collatos pariant favores.
 Nec latèx fontem superat ; nec haustum
 Flumina Pontum.
 Ergo bellacis columen Navarræ,
 Quà tui certus SEREBRYSCIANI
 Pectoris candor vocat , expeditos
 Dirige passus.
 Ille seu multæ miserûm catervæ
 Nesciam stringi , timidamque nosci
 Porrigit dextram ; querulosque numinis
 Ditat egentes.
 Sive dotandis opulenta Divis
 Dona dispensat : benè contumaci
 Consulit Fato , redimitque magna
 Tempora Famæ.
 Quos fatigatæ peperere Lunæ ,
 Una collectos rapit hora census.
 Volvitur sensim , teretisque gyrat
 Copia nummi.
 Pauper est , qui plus cupit obseratis
 Incubans gazis. sua dona parcus
 Qui premit , pondit ; perimens sepultæ
 Semina laudis.
 Ille qui sparso pretiosus auro
 Pauperes ditat superos ; suasque
 Elocans gazas meliore Numen
 Fænore stringit.
 Ille Fortunæ , dubiæque gaudet
 Certior fortis , cui grata justum
 Astra vectigal , solidumque pendent
 Fata tributum.
 Talis erectis , tibi Dive , votis
 Se cliens sacrat ; Patriumque largo

FLUMEN electro ; nec avara clausæ
Scrinia gazæ.

Quà SIGISMUNDI tholus, hospitalis
Ad latus PETRI, tibi dedicatam
Porticum pandit, facilemque cerni
Erigit arcum.

Si tibi preni studio clientis
Regius multo lapis ardet auro :
Si Craci culmen placet, & propinquat
Petrica Veveli;

Sic ei magnæ per acuta Famæ
Limpido TRIPLEX fluat AMNIS auro,
Semper illimis liquidoque semper
Dives obryzo.

Sic procellosi vacuus duelli
Vitreo totos bibat ore cælos,
Donec immensum subeat resulsi
Numinis Aequor.

CARMEN SECULARE, DEI MATRI VIRGINI

Incunte anno à nata in terris Sapientia

M DC XLIII.

E VOTO METAPHYSICORUM

Ad metas humanae Sapientiae consistentium,

IN COLLEGIO KARNOVIANO SOCIETATIS JESU.

In gratiam Condiscipulorum
DECANTATUM.

Nec me Latinis æmula vatibus
Exemit ætas. Tendite Gratias

K

Lyrae-

Lyrasque chordasque , & disertis
 Mane novum recreate plectris.
 Jam nata rorem Lux fitientibus
 Propitiat agris : surgite Præfides
 Dex , Marianumque vatem
 Castalio redimite fertu.
 Non fata Trojæ , non Agamemnonis
 Multo redemptam sanguine lauream
 Caniemus , aut sparsas Achillis
 Busta super tumulosque palmas.
 Tibi , diei Prodroma , Thracio
 Interrogatam pectine barbiton
 Tentamus , attractosque nervos
 Ad tacitam moderamur aurem.
 Tuo , recentis tæstia sculpi
 Et nexa densis orbita mensibus ;
 Expiret in sinu : renatae
 Hinc iterum remieent Kalendæ.
 Tibi propinquis sanguinibus novum
 Signamus Annum ; cum sibi Vagiens
 Insonite sacratum critiore
 Nomen emit titulosque VERBUM.
 Tibi dicatum , Dia Parenz , AVE
 Quæ narrat horas machina quolibet
 Persolvet ictu ; & ter monente
 Quæque dies dabit ære SALVE.
 Ut cuncte casti nomine Sideris
 Expergefactæ prævia Gratia
 AURORA diceris modesto
 Castius erubuisse vultu.
 Non te Phanietes ; non nimio dies
 Extinguit igni. Tu mihi blandius ,
 O Virgo , sub meridianis
 Mane refers ; Cynosura , flammis.
 Quin & supernæ maxima GRATIAE
 Dicere MATER ; cui vigiles sacrum
 Caput coronavere stellæ ;
 Cu famulum sociata cælum

In circularem sidera tñiam
 Stellis Planetas dissociantibus
 Coëgit, & bis sex fluentem
 Sideribus cohibere crinem
 Affectat ultrò: cui adamantina
 Pallent supinæ cornua Cynthiæ:
 Et ipsa necquidquam perosa
 Eximiam capitis tiaram,
 Tibi decentes nectere calceos,
 Et virginali non humilem pedi
 Aptare gratatur cothurnum,
 Aque tuis melius serenum
 Hausisse plantis. Quid memorem simul
 Tinctas pudici lumine Phosphori
 Fulgere malas; ac honestis
 Tempora subrubuisse flammis?
 Quid ad fluentis syrmata pallii,
 Si quando, Mater, tendis in aureum
 Cæli pavimentum, trecentas
 Sub pedibus vigilare stellas?
 Quas ludibri dextera parvuli
 Hinc inde fexi straminis in modum
 Prehensat; & ridente vultu
 Innocuos tibi monstrat ignes.
 Ut cunque nobis diceris Aurea,
 Quam sumptuolis marmora colligant
 Hinc inde gemmis, & trecentis
 Digna Domus supereminere
 MARIA pinnis! seu tibi Cedrinæ
 Auro gravatos tollere fornices
 Certant columnæ; seu per amplas
 Gemma frequens tibi ridet ædes.
 O me beatis postibus additum
 Adscribe vatem! me, DOMUS AUREA,
 Stellasque nolentemque cælos,
 Hospitio meliore virgo
 Dignare Mater! si tamen ardua
 Non penitendæ CASTRA potentiz

Metaris , & rursum ORDINATA
 Belligeris acies sub alis
 Dicere ? lectum me tibi militem
 Adscisce , Virgo ; me tua potinus
 Sub signa , sacratumque Martis
 Aulpicium , rigidasque rursum
 Adscribe turmas ? non ego proprii
 Parcus cruoris , Nestorios finam
 Impunè grassari ; aut caninos
 Sacrilegi fremitus Arii.
 Certus triumphi , certus in obvia
 Calvinianæ monstra proterviæ
 Armabor , instantesque rumpam
 Virgineis acies trophæis.
 Tum post peracti classica prælia,
 Si fors Cadianis PALMA vocaberis
 Florens corymbis ; ipsa nostrum
 Non humili caput , ipsa vere
 Umbrabis olim ; non ego laurea
 Nunquam vetustæ brachia Daphnidis ;
 Frondesque Dodonæ ; aut dicatum
 Herculeo folium labori
 Desiderârim , si mihi vel Rosa ,
 Vel innocentis florida LILII
 Hyems triumphales decoro
 Flore velis redimire crines.
 Quin nec molestis horreo tempora
 Sepire spinis. si mihi Lilium
 Exinde surges , delicatis
 Immeritam religare frontem
 Dignata fertis. O radiantium
 Exuberanti lumine vivida
 FENESTRA calorum , innocentia
 Digna magis radiare vitro.
 O PORTA Cæli ! gemmea siderum
 O porta virgo ! nobile Regii
 ALTARE cultus , quod trecentis
 Gestit Amor cumulare votis.

Quo-

Quocunque tandem nomine fulseris,
 Tuo quotannis lumine tetricas
 Solabor horas, seu resurgit,
 Seu vetulo labat ore Titan.
 Si te Phanetem dixeris : illico
 A tam sacratis torreor ignibus.
 Sed dicta rursum diffluenti
 Flas tepidos Cynosura ventos,
 Quis ille vero Fons vitreis vocat
 Ad se labellis? quæ salientium
 Procella lympharum bibaces
 Explicit sine labe fluctus?
 Heu quanta casti me sitis occupat
 O Virgo, fontis! da cupido sacrum
 Hausisse nectar, sine tu FONS,
 Sive suâ PUTEUS vocaris
 Illimis undâ : non ego garrula
 Apollinaris flumina Pegasi
 Vovebo, si vivacis undæ
 Virgineos referabis amnes.
 At nunc, tuorum si qua clientium
 Te cura tangit; pulchra volucribus
 Protende tantisper Favoris
 Lora, super bijugesque pernix
 Adscende ventos : te juvenum frequens
 Suprirat ordo; te vigilantibus
 Aræ lucernis, supplicisque
 Ingeminat pia flamma ceræ.
 Tibi, Moderum gloria, Lesbios
 Gratante plectro colligimus modos;
 O Mater, Æternum administro
 Digna Modo genuisse VERBUM.
 Hic, quæ mitrato vertice celsior
 Tibi supinis cornibus annuit
 AGNUS, superstitesque nobis
 Auspicio potiore Colchos,
 Crispumque Phryxo non minor æmulo
 Suspendit aurum : quæ tibi subditæ

Lassantur arx : & digniora
 Herculeo monumenta furto.
 Qua grata doctæ pñnia Palladis
KARNKOVIANIS manibus assidet,
 Udæque deplorant Camænæ
 Præsulei cineres sepulchri:
 Quà præsidentis Arx *Sapientie*
 Inter minores summa *Scientias*
 Edicta dispensans, Lecheam
 Non dubiq ciet ore pubem.
 Quam ponè flexo cernua vertice
Natura adorat ; cui capitis minor
 Se sponte submittit *Matthesis*,
 Et *Logica* genus Minervæ.
 Huc , increatae quæ **SAPIENTIAE**
 Mater vocaris , virgineos age
 Molire currus ; huc vel ipsa
 Te queruli vekat aura voti.

QUIES POST LECTIONEM THEOLOGICAM.

AD PEDES VIRGINIS MATRIS PUERUM JESUM AMPLEXANTIS.

ODE LXXXVII.

Fessus Theologi diffidiis fori ,
 Hic ad virgineos me jacio pedes ;
 Mitis somne veni , clausaque languidis
 Adhuc lumina palpebris.

Alter

Alternâ vegetum stat requie caput :
Et se interposito mens foveat otio.
Nil durat nimium. Tensa diu fides
Plectrum deserit & manum.

O qui Liligerô virginis in sinu
Blandum pupe cubas, tu mihi languida
(Virgam Mercurii temno) oculi vitra
Dulci sparge papavere.
Junonis dubio somniet in sinu,
Quem Fortuna juvat. dum mihi tutior
Affusum dominos virginis ad pedes
Somnum conciliet quies.

AD

REMIANUM FESTIUM.

De suis scriptis, eorumque publi-
candorum morâ.

ODE LXXXVIII.

Cur diu tantis, Remiane, curis
Opprimor, queris : quoties minores
Ingenii partus minus expeditæ
Commodo luci;

Sepe Cunctator, nimiumque tardus
Audio vates : mihi sæpe dicas
Vera TESTUDO digitos, & ambas
Possidet ulnas.

At nec à tantis monitus querelis
Occupo tardas magis ipse pennas ;
Et citum nasci gravibus calorem
Tardo lituris.

Ante maturis mea charta canis,
Ante depontano adolescat ævo ;

Ante versetur, crucitata donec
Cura senescat.
Non ferunt longam properata lucem.
Temperat nostrum Maro dux calorem,
Perque bisenos vigilata quondam
Thebais annos.

Fædum in Partnasso monstrum,
turpis inter Poëtas invidia.

O D E LXXXIX.

ONATA pulchras inter adoreas,
Lætum tuentis prodigialior
Propago famæ ! o in decoris
Progenies malè nata cunis !
O laureorum blatta cacuminum
Profana , fæti non populariter
Proles Honesti ! dicta quondam &
In mediis habitasse cælis.
Enate multis Livor in ædibus,
Adulte multis. te sibi disparem
Inter Planetares ruinas
Dius Honor genuisse partum
Narratur olim. Te per & inclytas,
Et si impotentes stare pedes , manus
Juvaret heroum tiaras ,
Et solidæ monumenta famæ
Impunè reptasse ; ac mediis super
Mavortiorum culminibus Ducum
Hæfisse passim ; per suasque
Se se iterum recreasse mortes.
Quis ille? verò (pro superfim fidem !)
Quis ille tandem per medias tui,
Apollo , Parnassi nivales
Se genius graviore passim

Ince-

Incestat aurā. quæ furia impio
In eruditas serpere laureas
Luctatur ausū? quæ sacratas
Aonidum populata frondes
Se pestis infert? quam macies propè,
Pallorque fædis pingitur in genis,
Horrorque, qui frontis serenos
Inciliis sepelivit ignes?
An & scelestum, sit licet innuba,
Thalia partum jure stupentibus
Effudit astris? proh vetustæ
Excidium, interitusque famæ!
Sic & sacrati culmen Apollinis
Infame passim corripuit nefas.
Ipsosque Jain passim Poëtas
Livor edit spoliumque laudis.
Ille excubanti Dædalus impete,
Perjura nostris laudibus impulit
Do labra; queis parvas videri,
Pergit adhuc tenuare laudes.
Vel si supremi gloria nominis
Nolit dolari, protinus horridam
Se volvit in nubem, & latentes
In nebulis tetricoque fumo
Celare laudes pergit, & impias
Inhalat umbras: hinc meritis frequens
Se vesper infudit trophæis,
Hinc vetulæ periæ laudes.
At, si sacrati restat adhuc amor
Collis Poëtæ, si vice consonâ
Æterna magnorum vocamur
Posteritas sibolesque Divum:
Si dius omnes altius impulit
Apollo vates; pellite perfidam
E valle Permessi, áque castis
Invidiam prohibete Mufis.

AD
FELICEM GEORGIUM.

Christophori Baldovini Ossolinski Palatinidæ Sandomiriensis, Stobnicensis Ropezycensis &c. Capitanci filium.

ODE XC.

Sunt quos patricii stemmata sanguinis,
 Et consanguineæ symbola gloriæ
 Ignavos faciunt: qui patrium decus
 Cunis intumulant suis,
 At tu Sarmatice fax nova climatis,
 Fax Ossoliniis addita fascibus,
 Nunquam propositi nominis immemor
 Magnis passibus emica.
 Seu te belligeræ circulus orbitæ,
 Inter Sarmatici fulmina prælii,
 Ac immerfa suis spicula cædibus
 Et mistos gladiis globos.
 Seu Bellona truci percita classico
 In conferta suæ præta Podoliæ
 Invitat, rigido fortis acinace
 Latas ibis in areas.
 Et de Tartaricis vulneribus tuum
 Implebis gemino noinen anhelitu:
 Nec parcus proprii sanguinis hosticum
 Totis viribus hauries,
FELICEMQUE tibi te fore dixeris.
 Si fors pro patriæ finibus arduum
 Fati amplexus iter magnanimo frequens
 Vulnus nomine sarcies.

Hic

Hic post emeriti classica prælii,
Ac abstensa levi vulnera spongiæ,
Infundes clypeis vel tibi proximo
Fessum corpus in aggere.

Post haustasque gravi de galea nives,
Evictamque famem, latior ardua
Ad suprema novæ culmina gloriæ
Faustis ibis Etehis.

Quod si paciferæ Palladis atria
Marti prætuleris: protinus huc, ubi
Sudor Pieris præfluit arcibus,
Fronos curre per aggeres.

Hic gentilitiz prodigus ASCIÆ
Cæsas de viridi culmine laureas
Doctæ fronte feres, fertaque fortibus
Immiscebis adoreis.

Et junctas patriis Fascibus Ascias
Doctæ lege jugans consiliis Patrem
Efinges, patriæ lapsaque proprio
Sistes sceptra periculo.

Tunc conserta suis rostra curulibus
Distractumque gravi dissidio forum
Leni voce tenens Herculis aurea
Stringes pectora compede.

Vel si fædisfragi Cynthia Concani
Armatos Geticis ensibus Ædonas
In nos impulerit; prælia, & asperæ
Suadebis juga gloriæ.

Tunc & non vacuo nominis omne
FELIX à Lethicâ gente vocaberis,
Et patrum decus, non popularia
Doctus vincere nomina

At nunc cum teneræ vincula Fasciæ
Plexas non humili stamine dexteræ
Infanti cohibent, cresce volentibus
Felix progenies Diis.

Cresce

Cresce & magnanimo dignus Avo Nepos,
 Primis ingenuam fletibus indolem
 Confessusque Patrem; cresce novas tuo
 Spes cum nomine nutritens.

In eos qui exoticis ac inusitatibus
 nominibus delectantur.

O D E X C I .

AT & Polonæ quisquis amicior
 Virtutis hæres, projice barbaros
 Ritus, peregrinumque nomen
 A Lechicis prohibeto fastis.
 Nam cur Latino Scipiadâ minor
 Victoriosæ symbola gloriae
 Innadit, & sublimiores
 Romulei titulos Quirini;
 Qui militaris parcior indolis
 Paterna quondam tela Decembribus
 Exussit in focis, & altas
 In stimulos humilemque stivam
 Coëgit hastas? dum tenui manu
 Sulcans paterni jugera prædii
 Fodit reluctantem juvencum,
 Et patriis secat arva pilis.
 Ac pro revicti verticibus Getæ,
 Aut Tauricani milite Conçani,
 Prosternit imbellles atistas;
 Hâque sua tegit arva strage.
 Alter furenti percitus impetu
 Iræque largus, mitibus asperos
 Confundit Augustis Nerones,
 Et veterem crepat ore Numam.
 An & ferarum (prò Patriæ pudor!)
 Indigna nobis nomina fingimus,
 Pardisque commissos Leones
 Ingenio exprimimusque factis?

At

At ô Polonæ si quis amor rei,
Ignota nobis nomina patriis
Delete de fastis, Quirites,
Et veteres renovate ritus.
Hic acer enis, ac gladii; arduis
MIE CISLA ORUM nomina dexteris
Interpretetur, & redemptam
Belligerò paret ense famam.
Alter, regendæ laudis idoneus,
Potensque famæ, moribus exprimat
Nomen VLADISLAI, sciatque
Certa suæ dare jura laudi.
Hic non inani nomine seculus
PREMISLAORUM se genio ferat
Illustrèm; & inclinata quondam
Consiliis animisque fistat
In se ruentis culmina patriæ
Infractus Atlas. Hic LECHUS audiat,
Hic LESCO, nobilisque PIASTUS;
Hic Lechico ZEMOMISLUS olim
Illustris auro. Si veterum tamen,
Quos densiori fusa volumine
Caligo, gentilisque ritus
Immemori sepelivit urnâ,
Pudet Parentum: sunt alii tibi,
Polone, fasti; & vel Latios super
Inscripta colles, vel Pelasgis
Nomina nobilitata faxis.
Quæ vel professâ conspicuus fide,
Vincens aperto lilia pectore
Candor fatetur; vel resusus
Purpureo cruor ambit ostro.
Sunt sacra quondam, sunt merito Lechi
Recepta cœlo nomina; sunt quibus
Servata libertas, & auro, &
Supplicibus vigiles lucernis
Accendit aras; hinc tibi faustius,
Olim futuris danda nepotibus,

Polone, non vanum futuri
 Nomina suppeditabit otmen.
 Hinc nata proles, non vacuum sui
STANISLAORUM nomen; & intima
 Bene apprecaitis ominetur
 Vota spei, similesque Patrum
 Promittit ausus; queis ubi grandior
 Ætas vitilem fuderit aleam,
 Patriisque patriæque certâ
 Laude decus; pretium famæ
 Non otiosis afferat icibus,
 Invictus hæres. hinc alius tibi
 Assurgat **ALBERTUS**, Polonæ
 Gentis amor, patriæque florem
 Vel **FLORIANI** nomine præferat;
 Vel indecori fæderis otia
 Rumpenda promittat, vocandus
 Non humili **CASIMIRUS** æstro.

SUMPTUOSUS MODERNI SÆCULI MENSARUM AC CONVIVIORUM APPARATUS.

ODE XCII.

Gulæ magistrum persequar, Musæ, scelus.
 Ultore Vates carmine.
 Ventrinè tantum vivimus? Mytz gulæ,
 Voracitatis Præfules:

Sordens

Sordent sub axe patrio natæ dapes :
 Avita sordent fercula.
 Et nî macello farciatur Indico ,
 Fâmes superba murmurat.
 Cupediarum quidquid aut Phasis sover ,
 Aut dives Oriens educat,
 Totis ematur censibus : nec annuo
 Crumena parcat censui.
 Multisque patinas æstimatas millibus
 Dives culnia præbeat.
 Et tota paucis larcibus patrimonia
 Insanus impendat nepos.
 Centum coquorum dapsiles exercitus
 Uni Dynastæ militant.
 Streptunt culnæ ; furvus obfuscat diem.
 Ætnæ favillas crêderes :
 Trojamque rursus ; & suis captum dolis
 Fumare rursus Iliunt.
 Immugientum hinc fervet ollarum cohors ,
 Iline ahenorum agmina.
 Hastata veruim stridet hinc & hinc phalanx ,
 Mille legiones lancium.
 Pippire volucres , garrulosque posthumo
 Stridere gutture anseres .
 Et quidquid igne pinitur Vulcania
 De plebe , censeris queri.
 In questioinem turdus ; & perdix gemit ,
 Raptumque Phænicopteri
 Quidquid satori servit. acta in equuleum
 Omnis ferarum copia.
 In jus vocati taurus ; & lepus pyræ
 Adjudicantur ignes .
 Alter Prometheus cervus explodit jecur ,
 Exenterantur bubali
 Tortore ferro. dama carnifice rotâ
 Torretur Ixion merus.
 Ita innocentes sœviunt cultri feras ,
 Feræ necantur à feris .

Apros molossi lancingant ; aves , aves
 Gulæ voracis victimas ;
 Et ni suorum purpuretur sanguine ,
 Hero ferina non sapit.
 Mox pharmacorum prodigâ fluens manu
 Exoticorum copia
 Inundat ollas : advenæ Tmolo croci
 Pretiosa inaurant flumina.
 Armantur apri pipere : amaris dulcia ,
 Ludunt amara dulcibus.
 Ac evoluti cinnamorum cortices
 Adusque pulverum nihil ,
 Molles arenâ divite inscribunt notas ;
 Limbosque circumsepiunt.
 Hinc Canarino faccarum ridet gelu ,
 Extrema rident lancium ,
 Nivesque circum , circum & hyemes alblicant
 Purosque claudunt margines :
 Post fata rursum vitreum natat pecus
 Mellita subter flumina.
 Anserque pigri Nerei quondam accola
 Inter sapores fluctuat.
 Domator alter collis ad morem tumet ,
 Premente pomorum strue.
 Tum tortuosa sumptuoso cochlea
 Invincerantur hospite ;
 Et quidquid infami Ostreorum gurgite
 Lucrina piscatur Thetys.
 En pavo vita mediis à morte explicat
 Stellata caudæ lumina.
 Et centum oculis hospites signat comis ,
 Pupilla pennarum aurea.
 At inde saturam provocat famem suis
 Gallina cincta prolibus .
 Gallusque semivir , vel uvens Ardea
 Coo petita littore.
 Anserque Thuscus , & cothurnix Indicæ
 Raptura palmam Phasidi.

Con-

Confusa centum ferculis (Ollam vocant
 Gulæ sacrificæ putridam)
 Sentina planè nauææ , & famis scater
 Infame diversorium.
 At cum supinas vestit mensas labor
 Discriminatis orbibus ,
 Mox res fluentum , & diffluentum plurima
 Nant bajulorum examina.
 Dapum procella , nimbus & mappas procul
 Fastidiosus opprimit.
 Mensas paropris subditas latè premit ;
 Lances superstant lancibus.
 Turrita crebris mappa consurgit jugis ,
 Trabesque patinis territat.
 Suspiriosus ingemit venter , satis
 Anhela clamant viscera :
 Farcitur usque , sed tamen satur famæ ,
 Ad usque fundum nauææ .
 Tuentur ora , nauæat ventris tumor ,
 Pascuntur apulis lumina.
 Oculisque dentes invident ; & dentibus
 Oculi voraces exprobrant.
 Sistuntur argento interim graves scyphi ,
 Et militares amphoræ .
 Senexque Bacchus , seculare dolium
 Crebro reliccans congio
 Quo cum recedens perpluit se Phosphorus ,
 Redux stupescit Hesperus .
 Et cras relinquens Indicum Phæbus torum
 Hesterna ridet pocula .
 Oppugnat alter alterum scyphus scyphum ,
 Ac vitra respondent vitris .
 Et cœu micantem cærera Phæbum faces
 Longo sequuntur ordine ;
 Prætore vitra cantharo mensas premuunt .
 Lateque mappas obtident .
 Ripsis stupescit aureis se se merum ,
 Tanto superbum margine .

Compendiosus unicā ridet Lyeūs
 Se se intueri vineâ.
 Jam tunc Falerni non eget solis Pharo,
 Calena temnit jugera.
 Jam tunc Faliscos deserit libens cados,
 Rubrasque Cypri vineas.
 Coumque temnit, temnit & Tmoli caput
 Flavasque Cretæ glareas.
 Glebas pinguis Massici mittit manu,
 Consortiumque Syntiadæ
 Vitis superbus; in gelu gemmæ cavo
 Purisque stagnat balneis.
 Centum salutes quisque præbibit; bibit
 Quisquam salutesque totidem.
 An merla taritum cantharis natat salus
 Siccos perosa margines?
 Sapit nec unquam ni sit ampla prodigo
 Condita vino gratia?
 Jam naufragatur animus; & plantæ labant,
 Diluta languiunt viscera.
 Stupet cerebrum; sed caput ducit choros.
 Vinum loquuntur lumina,
 Vinoque stillant; tota mens vino madet,
 Caduca fallit tibia.
 Deliberanti stet ne, num cädat, pedi
 Incurva cervix annuit.
 Reciprocantes & dubii platum pedes
 Super pavimentum natant.
 Errat loquela, lingua titubat, nant manus;
 Eclypticique stant dies.
 Tum fistra turpi classicum canunt joco,
 Fædosque provocant sales:
 Et inverecundis socia verbis comes
 Miscetur impudentia.
 Raucæ peritum tibiæ citant pedem
 Gyrare molles circulos.
 Itur per ulnas, manibus adnæxæ manus;
 Fulsum ingemit cænaculum.

Matthesis ipsa , sed carens punto , rotas
 Sphærasque pangit , crederes.
At ô Avorum quisquis immunes geris
 Vultus decusque Patrium ;
Absiste circo : dedecent choroviros ,
 Et fæminales circuli.
Martis cruentus circus invitat viros.
 Ac dura Bellonæ orbita.
Hic hic parentem masculus quondam chalybs ,
 Hic entheata pectora ,
Addicta famæ negligunt ipsam famem ,
 Ac erudita fercula.
Sed per Gelonos postquam arietatum est choros ,
 Tepente Thracum sanguine :
Sub hospitali populo , vel esculi
 Favente textilis domo ,
Elusa patinis vilibus cessit fames ,
 Et rusticano prandio ;
Haustusque galea præfluentis rivuli
 Illimis ac puris latex
Sitim fugavit ; dum cavâ miles manu ,
 Simulque potat cornipes
Fonte ex eodem : Utrique communis scyphus ,
 Commune currit oculum .
Viridesque mensas sutilis cespes soli ,
 Herbæque mappas exhibent.
At lætus atrum hâc gerit panem manu ,
 Quâ tela miles gesserat ;
Ephippioque membra commendans rudis
 Mordet polenta segmina .
Spectante cælo , sole ridente , & volâ
 Propinat alter alteri .
Mox cum severas pugna sufflari tubas
 Tonante jussit classico ;
Totus choreis aptior manui manum
 Scutisque scuta conferit .
Alter supino , dum capit fessus cibum ,
 Bæbus solutis , vomere ,

Libussa Regem dum sibi cælebs virum,
Equo subarrhat prædromo,
Regnum colonus rusticas inter dapes,
Pretiosa rificat ferula.

Illamque, quam nos mitibus pomis gulam
Mensâ secundâ ludimus,
Lusit coronâ, sponte dum fasces subit
Stiva, & lacerna purpuram.
I, perge, quisquis divitem nutris gulam.
Nec tale spera ferculum.
Nam si Neronis æmularis prandium,
Cenam æmulabere Claudi.

HORO-